ANUL I No 81 — 6 PAGINI 2 LEI — I — Joi 23 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București: Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.65.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău: Strada Mihail Eminescu, 19, Telefon 302

Acolo unde vă veți constitui în obștii de muncă și vă veți îndatora să munciți, după îndrumările Statului, voi cumpăra unelte agricole, sape, grape, tractoare și toate cele trebuincioase muncii, ogoarele voastre și se vor împărți obștiilor, fără bani, fără nicio plată.

Aceasta este dania Statului și a mea.

Această danie este nu numai o răsplată, ci și o îndatorire de muncă.

Știți, săteni, că pământul și brațele voastre pot rodi mai mult.

Lângă voi, proprietarul mare de pământ și chiar unii dintre voi, scot de pe aceiaș întindere roade bogate, prin sământă și muncă îngrijite.

Toți trebue să faceți la fel.

Pentrucă nu pot să dau fiecăruia dintre voi unelte și nici nu se poate risipi pentru fiecare din micile voastre loturi tractoare, grape și altele, trebue să vă adunați în obștii.

MAREȘAL ANTONESCU

UNDE SUNT?

Ne-am întors în Basarabia, fiecare la locurile vechi, spre a înnoda firul muncii întrerupte de anul năvălei bolșevice.

Dela venire și până azi, cercetez mereu să văd cine a venit și cine nu. Și am găsit că mulți lipsesc.

Unii, dintre cei așteptați și-au dat viața pe câmpul de luptă pentru desrobirea provinciei natale, au murit cu icoana Basarabiei libere proiectată pe ultimul colț de cer văzut înaintea sfârșitului. Alții zac prin spitale cu brate ciuntite, cu răni încă necicatrizate. Iată de sunt lipsă la apelul muncii de refacere a pământului desrobit. Cei care se avântă vijelios dincolo de Nipru pe malurile mării de Azov și spre Caucazia, acei care au străpuns fortăreața Odesei, mândria slavo-comunismului, aceștia se simt prezenți între membrii familiilor care îi așteaptă, așa cum îi așteptăm cu toții, cu florile recunoștinței pentru eroismul cu care au purtat până departe spre soare răsare, numele vitejiei românești.

Unde sunt însă acei care i-am văzut până în ultimul timp la București? Pe front n'au plecat, din motive cari îi privesc. În Basarabia au venit pe câteva zile, au mirosit atmosfera orașului trist, cu cenușă în loc de palate și s'au dus nemulțumiți că orașul de pe Bâc e atât de sărac și arată ca un om cu fața trecută prin pară.

De ce au fugit?

Fiindcă nu i-a legat de această provincie nimic din ceea ce determină acea legădare de sine necesară creațiunii în domenii aspre, care pretind jertfe.

Noi nu le regretăm prezența. Din contră, socotim că, dintre cei ce au avut vreo legătură cândva cu Basarabia și astăzi, în momentele când această provincie are nevoie de oameni pentru refacere, iar ei nu se află nici pe front, nici aici, pe zona ștergerii comunismului, — aceștia nu mai au ce căuta între Prut și Nistru, nici după ce viața va intra în normal. Mai ales atunci.

Toți care au fugit de munca grea a refacerii Basarabiei, după anul apăsării bolșevice și așteaptă doar clipa potrivită să se repeadă asupra vreunui loc bun de câștig imediat ce alții vor pune totul în ordine, se înșeală asupra speranțelor ce nutresc. Nu vor mai putea de cât cel mult să privească dincolo de gard. În viața cea nouă a Basarabiei vor avea cuvânt în primul rând ostașii care au desrobit-o și funcționarii care au șters primele urme ale ruinelor.

Unde sunt profitorii de altă dată ai vieții de huzur din Basarabia? Pe unde își ascund osânza foștii demnitari ai bugetelor copioase din timpuri turburi, când votul cetățeanului turmentat hotăra asupra conducătorului așa zis democrat?

Acolo unde se ascund astăzi, acolo e bine să-și sape definitiv groapa. Moartea lor a început prin părăsirea luptei. Timpul lor a trecut. Basarabia de azi renaște prin jertfa și munca altor oameni, oamenii timpului, pe cari cei fugari nu-i cunosc, nu-l trăiesc.

Unde sunt? La apelul Basarabiei rănite, au răspuns „absent".

Noi îi ștergem din controalele acestei provincii.

BASARABENII CĂZUȚI

Războiul acesta, măreț ca un efort de supraomenească clătinare, și-a avut și și-a ales copiii, pe care i-a îngropat în țara lui, spre calda aducere aminte a mamelor, spre suava recunoștiință a țării, presărată pe mormântul lor alb, ca năframa semnificativă a tinereții.

Ca un tată pălmuit pe obraz, a cărui onoare se sfărâmase în fața unor năvălitori fără prestanță omenească, războiul acesta și-a chemat Rodrigii săi, pentru ca să-i răzbune urma plină de necinste a cizmei moscovite și să-i redea vigoarea liniștei întremătoare. El respira prin miile de scăpărări îndurerate ale ochilor ostașilor basarabeni, refugiați odată cu jurământul onoarei, pe care au ținut să-l respecte, în brațele primitoare ale Patriei cernite.

El tresărea în clătinările nervoase de cap, ca niște cumpăniri ale unor crengi frânte, pe care numai seva le ținea legate de forța rădăcinii, ale codrenilor moldoveni, iviți în lume tot în amurguri apăsătoare și semnificative, el susura ca o obsesie de conștiință în orice clătinare de spice, în orice legănare a săbiilor porumbului și fiecare undă de vânt, aducea grelele suspine de acasă, fiecare spumă de nor transmitea oglinda curților peste care a trecut, fiecare stea părea o iubită, pe care o privește și o admiră mama fără somn și fără untdelemn în candelă.

Sufletul basarabean era prea încărcat, pentrucă războiul să nu însemneze pentru el sfârșitul cutremurător al dorului, adevărata răzbunare a cinstei pălmuite, avântul epic al unor moșteniri scumpe strămoșești și cufundarea în picurul străveziu al lacrimilor a celei mai puternice bucurii din viață.

Ce s'au mai luptat basarabenii aceștia cu sufletul rănit, al căror singură vindecare era trecerea prin furcile caudine ale morții!

Când au trecut albia înfiorată a Prutului, au îngenunchiat la primul pas pe noul pământ al făgăduințelor lor, (o scrie asta unul care i-a văzut și care s'a închinat la fel!), și-au încrucișat pe piept semnul biruințelor și al bucuriei și au început să aspire geamătul pământului trezit din somnoleanța durerii, răsăreau luceferi din gloanțele lor și zidul trupurilor ațâțate de frenezia încăerării, n'a fost în stare să-l potopească toată drăceasca mașină de distrugere a bolșevicilor, cele mai grele misiuni le-au îndeplinit cu zâmbetul ușurinței pe obraz, cele mai crude primejdii le-au sfințit cu mirul credinței în implacabila victorie, cele mai turbate sforțări de scăpare ale dușmanului pentru ei erau o veritabilă distracție.

Au murit mulți, ca niște sfinți pentru izbânda idealurilor lor, ca niște copii, pentru viața părinților lor. Moartea lor a pecetluit sublima participare a Basarabiei la lupta de desrobire a ființei ei voevodale.

Vom menționa aici sfârșitul măreț al studentului cahulean Serbinor Gheorghe, care a încălecat voinicește pe cota 58 din fața kolhozului Taras Sevcenco din fața Odesei la 7 km, și a căzut sfârtecat de un proectil de Brandt, cu obrazul lipit de pieptul cafeniu al mitralierei, după ce în Basarabia nu avusese odihnă, sfărâmând stâncile greoaie ale pozițiilor sovietice cu mitraliera lui făcătoare de minuni.

Morților acestora ca el, întreaga Basarabie trebue să le aștearnă recunoștința pe pietre veșnice de altare, numele lor va constitui cea mai nestemată comoară a onoarei basarabene, iar sângele curs ca un ultim prisos de viață sguduită de intemperiile victoriilor mari, va fi nevoie să chezășuiască temelia neînfrânatului patriotism al nouei provincii răsăritene.

N'a vorbit inima lor în clipa groaznicelor bravări ale morții, n'a tremurat pleoapele lor ca niște frunze de plop la emoția valului cuceritor și neînfrânat, n'au îmbrățișat privirile lor nesfârșitele desetini basarabene, ca pe niște poeni încărcate de mirozna trandafirie a copilăriei, ci inima, pleoapele, privirile întregii Basarabii chinuite.

Se va găsi un altar în toată stepa răsăriteană, se vor găsi inimi străbătute de neastâmpărul recunoștinței ce se cere a fi manifestată, ca să planteze eroica amintire a sufletelor lor, pentru prima dată dela Ștefan cel Mare menite a trezi bărbăția strămoșilor moldoveni, în brazda caldă a veșniciei, ca un izvor nemai isprăvit de de învățăminte și reculegeri!

Când va coborî din fumurile cerului, spuma albă a viscolelor iernei peste gropile lor puțin adânci și incondeiate de sânge, basarabenii își vor recăpăta zâmbetul și vioara plină de viață a primăverii.

Sergiu Matei Nica

Tunarii unui submarin român pe puntea din prova

Bogății recunoscători...

Dintre multele feluri de oameni, fără îndoială nu este cel mai ales acela al „bogatului recunoscător", a cărui generozitate urmărește parcă anume, mai de grabă să înjosească, decât — efectiv — să ajute...

Următorul comunicat, apărut zilele acestea, ne-a reamintit parabola fariseului lăudăros și ostentativ:

„S'a observat că civilii dau bani pe stradă răniților vindecați din spitale, căutând prin aceasta a înjosi uniforma. Soldații au tot ce le trebue și nu au nevoe de ajutoare pe stradă. Cine dorește să dea ofrande, să le dea direct spitalelor. Pe viitor se vor lua aspre măsuri, atât contra celor ce dau, cât și contra răniților care primesc..."

E o punere la punct necesară, a unui sistem de mărinimie dintre cele mai puțin recomandabile.

Prezumția celui ce încearcă să se substitue Statului, „ca să fie sigur..." e numai o prezumție și nu e deloc un act gratuit, de sinceritate a obolului.

E o demonstrație și e o paradă de sentimente, „la văzul lumii", care zadarnic vrea să aibă și aprobarea oamenilor de treabă.

Disciplinați, onești, sinceri, aceștia știu cum și cui să aducă obolul lor, mărturisitor al unui sentiment de reală solidaritate și recunoștință, față de marii mutilați ai neamului.

Mândria firească a unui rănit din războiul nostru sfânt, nu trebue ispitită și mânjită în felul acesta.

Dreapta lui răsplată nu poate fi mila și „generozitățile", ofensatoare.

Ajutorul la care rănitii au dreptul, trebue să li se dea și li se dă, — în mod organizat, fără „gesturi" reclamice, pe stradă și în ochii tuturora.

Altminteri pe bună dreptate putem presupune intenția laudei în sine, a automăgulirii, a deșartei și reprobabilei vanități personale, care tintește la propria ilazie de ridicare morală și nicidecum la exemplul — biblic — al samariteanului mărinimos.

Jertfa de sânge a răniților noștri își are puritatea ei, care în nici un caz nu trebue mozolită de cel dintâi îmbuibat de pe drum, cu gesturi care își caută fără succes acoperirea etică necesară.

Nu ne gândim, este lămurit, la firescul îndemn al omului de ispravă, de a fi cu ceva de folos semenului său care — în chipul cel mai delicat, cel mai nobil, cel mai anonim — îi merită cu adevărat gratitudinea. Fiindcă în cazul acesta este cu adevărat vorba de delicatețe, de noblețe sufletească, de dăruire — cu atât mai semnificativă cu cât vine mai din anonimat.

Adevărații dăruitori, și cu fapta și cu sufletul, știu prea bine că ei nu au nevoe să se substitue Statului. Că ajutorul lor — trimis celor ce li se cuvine — ajunge acolo unde trebue. Și că sunt destule și la îndemâna oricui mijloacele și căile de a face să parvină ajutorul dat.

Dar ceilalți? Cei cari aparțin categoriei morale a „bogatului recunoscător?"

Își imaginează aceștia că oprind pe un rănit și oferindu-i bani — o sumă fără însemnătate, o spoială de „gest" mai de grabă insultător — are dreptul de a se socoti cu conștiința împăcată, cu datoria împlinită?

Avem în spitale răniții sfântului război de desrobire a Basarabiei și Bucovinei și de înălțare a Patriei. Ce ajutor — și în ce măsură — au dat ei acestor spitale?

(Continuare în pag. II-a)

Pe meleaguri natale

Hoinar prin Tiraspol,

capitala fostei republici moldovenești

Pentru a doua oară pornesc spre meleagurile dragi ale Transnistriei românești, spre pământul sfânt de dincolo de Nistru, spre țara din basme peste care au hălăduit cândva, vreme multă, bunicii și străbunii noștri.

Pe aici, prin părțile acestea, și-au avut odată culcușul Voevozii și boierii moldoveni.

Stepa aceasta cât o haiducie, blagoslovită de Dumnezeu cu toate roadele pământului, a fost o ispită aprigă, pentru toate neamurile vagabonde, pornite ca un potop din răsărit. A fost întâi și pe drept a noastră, dar ne-au cuprins-o cotropitorii și am îndurat oprimarea cea mai cumplită, ca izbăvirea să răsară totuși astăzi, în anul de grafie una mie nouă sute patruzeci și unu.

Și iată; găsim aici comori de suflet românesc curate și pure, găsim obiceiurile noastre toate, văi, poteci, vaduri și râpi, purtând cu vrednicie peste veacuri, nume curat românești.

Dacă pecetia stăpânirei haine a hrăpărețului vecin a lăsat pe suprafața Transnistriei noastre urme aspre și adânci, e pentrucă a fost atât cât putea fi mai crud și mai neîndurător cu neamul nostru.

N'a întunecat însă cel puțin o clipă, frumusețea dumnezeiască a obiceiurilor acestui norod, iar din negura suferințelor de tot felul, răsar astăzi hramurile și icoanele din trecut, mai vii și mai expresive ca oricând.

Dacă și soarta a fost crudă cu frântura aceasta de neam până acum, astăzi se alungă la coroana grea de glorie și mărețe a Regilor țării noastre, încă o piatră nestemată, cea mai strălucitoare și mai grea dintre nestemate.

Vrednicia daco-romană trecută prin foc și restriști, a stat mereu dreaptă în calea năprasnicelor vânturi din răsărit, înfruntând legendar, revărsările de ură și moarte.

Au plâns ochi mulți și au sângerat suflete fără număr, dar din noianul atâtor jertfe, astăzi se ridică în clocot surd, uriașe cohorte de martiri, care au căzut în scurgerea vremii rând pe rând, pentru aceiași cauză sfântă de astăzi și care binecuvântează din lumea lor de umbre, măretele fapte de arme ale generației de eroi prin care se desăvârșește desrobirea noastră.

De pământul acesta, ne va lega de acum înainte jertfele de astăzi și jertfele din trecut, ele cimentând peste veacuri, drepturile noastre sfinte.

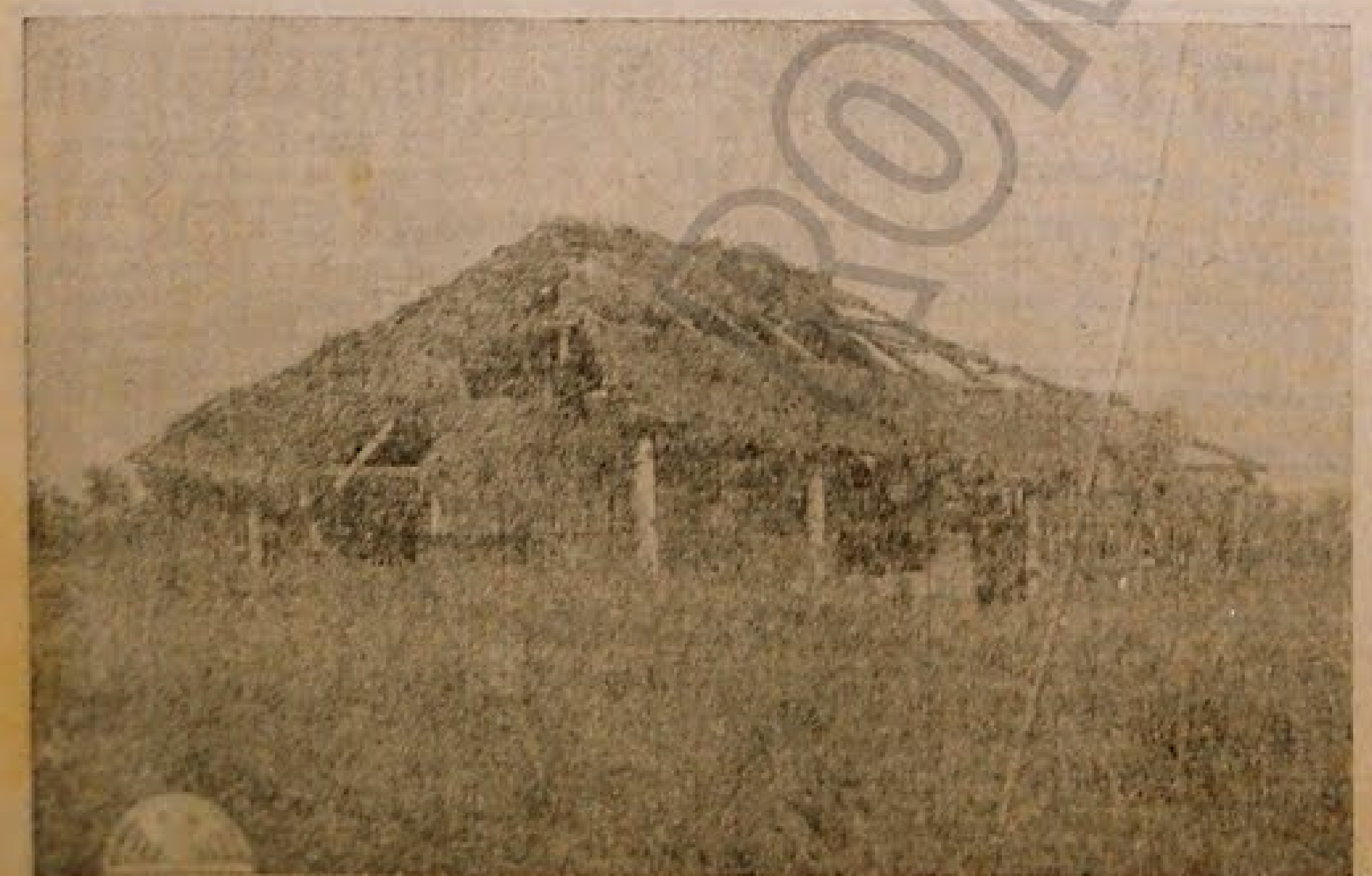
La umbra tricolorului românesc, vor veghea neîncetat, Feți-Frumoșii României, iar dincolo de Bug, balaurul din povești nu va mai avea ce să caute.

Cu spada mereu de veghe, ne vom apăra Cosânzeana transnistriană ca pe cea mai prețioasă comoară.

Am ajuns în Tiraspol într'o dimineață plăcută, cu soare de toamnă și cu zâmbete fericite pe fețele tuturor trecătorilor.

Oamenii pe cari îi întâlnesc în cale îmi par cunoscuți de când lu-

(Continuare în pag. IV-a)

Casemată bolșevică din Ucraina, camuflată în bordeiu, cucerită de trupele române

Despre cele trei guverne sovietice

Apariția tot mai numeroasă a detașamentelor de partizani, arată prăbușirea totală a rezistenței organizate

Din comunicatul înaltului comandament german rezultă că forțele bolșevcie ale mareșalului Timocenko sunt actualmente complect nimicite, realizându-se o pradă de războiu imensă și un număr de prizonieri care crește mereu. In cifre, prada de răsboiu constă în 5396 tunuri și 1241 care blindate, iar numărul prizonierilor era acum două zile de 657.948.

Rezultatul bătăliilor dela Wiasma și Briansk este acela scontat din timp și semnificația lui este clară în ceiace privește soarta bolșevicilor. Autorii acestei mari victorii sunt mareșalul Kluge și colonelii generali baron von Weichs, Strauss, Guderian, Hoth și Hoeppner ale căror armate s'au întrecut pe ele și de data aceasta. Consecințele dezastrului bolșevic din aceste sectoare se resimt pe întregul front de răsărit și vor sdruncina profund sistemul politic și administrativ al Rusiei Sovietice. Astfel, postul oficial bolșevic, refugiat din Moscova, anunță că în punctele Kalinin, Ivanova și Jaroslav, rezistă puternice detașamente de partizani și că alte detașamente de acest fel sunt în curs de formare pentru a putea fi trimise acolo unde va fi nevoe. Faptul că postul oficial bolșevic este obligat de a vorbi de prezența — în detașamente — a partizanilor, arată că rezistența organizată a armatei bolșevice este în lichidare sau, cel mult, că pe această rezistență se contează destul de puțin. Apariția partizanilor este cu atât mai simptomatică, cu cât detașamentele acestora intervin tocmai în părți ale frontului cu importanță considerabilă, din punct de vedere strategic și, mai ales, industrial. După o epuizare aproape totală, în nenumărate dezastre și într'o retragere fără oprire, armatele bolșevice încep să fie înlocuite cu elementul politic, ceiace înseamnă că Rusia Sovietică este pe cale de a înceta ca stat militar și că, a sosit ceasul, când ea încearcă să culeagă roadele a mai bine de douăzeci de ani de propagandă bolșevică. In această fază de rezistență politică, nu sunt excluse surprizele de ordin politic, cunoscută fiind situația lui Stalin — susținut de aparatul G. P. U.-ului — față de leniniști și și troțchiști și, bineînțeles, față de diferitele curente opoziționiste cari le nasc, mai vârtos, războaiele al căror final se întrevede fără speranțe.

Administrativ, știrile sunt unanime în a lăsa să se observe că unitatea Rusiei Sovietice este pe cale de a nu se mai menține și aceasta corespunde perfect dezastrului militar. Se vorbește tot mai mult și mai sigur despre formarea încă a două guverne, afară de cel fugit din Moscova. Unul din aceste guverne își va avea reședința la Samara. Ceiace este mai interesant constă în formarea guvernului din Tiflis căruia i s'a dat cea mai perfectă autonomie — cu puterile nelimitate: militare și politice — asupra Caucazului. Impărțirea Rusiei Sovietice, cu trei guverne absolut diferite, poate să desvolte tendințe separatiste, ale căror rădăcini au profunzimi istorice. Caucazul, de exemplu, a tulburat prin mișcările lui de independență națională tihna patriarhală a pravoslavnicei Rusii, ajungând un adevărat coșmar. Georgia, unul din ținuturile Caucazului, stă în frunte pe chestia frământărilor separatiste. Chiar Sovietele au fost silite să utilizeze măsuri tari aci, cu toate că într'unul din satele Georgiei își avea origina Stalin.

Frontul de răsărit, a mai înregistrat — la Sud — încă o frumoasă victorie prin cucerirea Taganrogului, deasemenea centru industrial de imense resurse. Armatele germane cari operează în această parte au isbutit să îngrămădească resturile forțelor bolșevice cari aveau misiunea de a bara drumul spre Rostov în bucla Donetului sau să le arunce peste Doneț. Sudul, începe să fie — conform circumstanțelor militare și politice — obiectul preocupărilor de pe frontul de răsărit. Și în cazul acesta, al treilea guvern al Rusiei Sovietice dela Tiflis ar putea avea rațiunea izolării complecte a regiunii, pe care o reprezintă, de restul Rusiei Sovietice. Nu se pune decât întrebarea: ce figură ilustră va mai urma, în Caucaz, soartei mareșalului Timoșenko, ultimul prăbușit?

DUH ȘI SLOVĂ

CARTEA EROISMULUI ROMÂNESC

Mulțumită Secției de Presă și Propagandă a Marelui Cartier General și gazetarilor cari au lucrat în cadrul acestei secții, Românii de pretutindeni s'au putut împărtăși din plin din turburătorul eroism dovedit de ostașii noștri în războiul sfânt. Faptele lor s'ar fi pierdut altfel sau foarte puține din ele ar fi isbutit să ajungă până la cunoștința noastră. Fapt care ar fi constituit o grea pierdere pentru sufletul românesc de mâine care trebuie necontenit hrănit cu pildele sublimei jertfe a generațiilor făuritoare de istorie.

Dar alături de faptele eroice pe cari le cunoaștem din reportagiile de războiu publicate în gazete sau difuzate prin radio, fiecare dintre noi poate afla numeroase altele stând de vorbă cu cei cari vin de pe front. Cu răniții, mai ales. Aceștia le descriu așa cum s'au petrecut, dând amănunte care-ți răscolesc sufletul.

Mie, de pildă, mi s'a întâmplat să călătoresc într'un vagon ocupat de răniți, cari mergeau în permisie. Nu era îngăduit civililor să călătorească în acel vagon, dar pe mine m'au urcat ei. Și cum? Pe fereastră, căci pe scări nu mai aveam loc. Mă văzuseră stând desnădăjduit pe un peron pustiu:

— Unde mergi, camarade? —m'a întrebat unul din ei.

— La București!

— Și n'ai găsit loc?

— E greu de urcat, am răspuns.

— Vino la noi, m'a invitat el.

Și până să mă hotărăsc, patru brațe vânjoase mă și apucaseră de mâini și mă trăgeau cu putere înăuntru.

Mărturisesc, bunăvoința acestor incomparabil ieroi m'a mișcat adânc. Nu știam cum să le arăt mai convingător recunoștința mea. Mi-au făcut loc între ei pe o bancă și au început să mă întrebe de toate. Nu mai schimbaseră de mult o vorbă cu civili și citeam pe fețele lor nesațul cu care așteptau răspunsurile mele, din care mai aflau câte ceva din țară.

După ce și-au satisfăcut din plin curiozitatea, bravii mei tovarăși de drum și-au deslegat sacul lor plin cu cele mai extraordinare isprăvi de pe front. Fiecare mi-a povestit câte ceva. Dar, dintre toți, un căprar mărunt cu ochii negri și vioi și cu brațul încă sprijinit în legături, mi-a povestit fapta unui soldat, care m'a turburat atât de mult încât zile întregi după aceea am trăit sub impresia ei.

Iată povestea caporalului meu:

Trecuse Nistrul și ajunsese cu unitatea lui în fața unei linii de cazemate dușmane. Acolo s'au oprit ca să distrugă metodic fiecare fortăreață bolșevică. Operația aceasta cerea însă timp. Și ostașii erau nerăbdători. Ei făceau tot felul de planuri cum să reducă la tăcere pe inamicul care trăgea pe ferestrele înguste ale adăposturilor de beton.

Intr'o seară caporalul și doi soldați se hotărăsc să-și încerce norocul la cazemate. Ochiseră una la care puteau merge mai feriți de focul rușilor. După ce se sfătuesc între ei cum să-și pună planul în aplicare, cer și obțin dela comandantul companiei învoirea să pornească.

Și pornesc, într'adevăr, a doua zi în revărsatul zorilor, acoperiți de umbrele încă neîmprăștiate ale întunerecului. Dar n'au făcut 50 de pași și inamicul prinde de veste. Focul lui se deslănțuie automat.

Când târându-se pe burtă prin răzoare, când sărind ca lăcustele dâmburile cari îi obligau să iasă la lumină, după un ocol mare cei trei viteji isbutesc să ajungă în spatele cazematei. Să nu credeți însă că greul era trecut. Rușii sunt răi și chiar când sunt prinși sunt în stare să facă vre-o blestemăție. Ostașii noștri cunoșteau toate mârșavele lor procedeuri și de aceea i-au luat pe îndelete. Unul s'a urcat sus pe cazemată și a aruncat câteva granate pe tubul ei de aerisire. Granatele au făcut ravagii, dar nu omorîseră toți bolșevicii. Caporalul a bătut atunci în ușa din spatele cazematei și cu o voce de tunet a somat pe cei rămași în viață să se predea. După câteva clipe ușa s'a deschis și 6 bolșevici, cu mâinile ridicate, ieșeau afară să se predea.

Dar cine putea ști dacă în spatele lor nu era vreunul cu o armă automată sau cu vre-o grenadă gata de aruncat? Se mai petrecuseră destule cazuri când în spatele celor ce se predau erau alții cu misiunea de a ucide în mod mișelesc pe adversar. Gând acesta a încolțit în capul unuia din soldații cari întovărășiau pe caporal. Ca împins de un tainic resort, el s'a repezit atunci pe ușa cazematei și a aruncat între ruși cele trei granate care le avea în sac. N'a mai rămas picior de rus, dar nici din el n'a mai rămas aproape nimic. Prin sacrificiul vieții lui, bravul soldat a cucerit o cazemată și a salvat poate viața camarazilor săi.

Mă întreb acum, cine va avea ideia să adune toate aceste fapte mărețe într'o carte în care generațiile viitoare să găsească în permanență pilda reconfortantă a unui eroism care va lumina de-apururi cărările istoriei românești?

G. C.

N O T E

In cadrul colecției „Studii și orientări internaționale", d. Axente Sever Banciu a publicat o carte în care dovedește cu cifre și date precise că forța armată a unei țări este într'o extrem de strânsă legătură cu puterea industrială a țării. Autorul face o trecere în revistă a situației economice a celor șapte puteri mari ale lumei, lămurind astfel cauzele adânci ale încleștărei dintre popoare și întrezărind de partea cui va fi biruința, bazat pe potențialul economic al fiecăreia dintre marile puteri.

*

Au apărut în broșuri cuvântările d-lui ministru Mihai Antonescu: „Războiul Sfânt", „Ziua biruinții", „Basarabia se răzbună", „Inchinare eroilor desrobitori".

*

A apărut gazeta ostășească a națiunei „Sentinela", atât de cunoscută în rândurile soldaților, număr demonstrativ al felului cum am lăsat și cum am regăsit Basarabia și Bucovina, stăpânită vremelnic de bolșevici dela 29 Iunie 1940 până la 22 Iunie 1941.

CRESTATURI

■ **Sufletul nostru, al basarabenilor, — dornic și evlavios, întins cât o stepă, mare cât o Basarabie, — îl cunosc prea puțini și numai la suprafață. De mântuială. Fără dorința unor descifrări a sensurilor adânci. D. prof. V. Harea publică în ultimul număr al „Vieței Basarabiei" un substanțial și bine documentat articol, în care desvălue cititorilor întreaga bogăție de simțăminte alese și de neștiute unghere ale sufletului basarabean.**

„Din cauza unei deficiențe de sentiment moral profund, — scrie autorul, — noi nici nu suntem exigenți față de alții, ușor le iertăm greșelile și păcatele, iar atmosfera vieții publice la noi nu se poate spune că este ireproșabilă, fiindcă cei ce comit incorectitudini știu puterea de uitare și de iertare a Românului și dinainte scontează un fel de imunitate publică. Ceeace nu suferă însă Românul, e că acela care-i „cu musca pe căciulă" să facă morală altora. El cere sinceritate și, din cauza aceasta, modestie în afacerile morale ca și de altfel în cele religioase. Căci noi nu cerem sfințenie dela nimeni, dar nici nu admitem să ni se pretindă nouă sfințenie din partea oamenilor supuși totdeauna greșelilor și păcatului".

*

O veche slăbiciune: să scrim despre Basarabia muzicală. Iată, prilejul ni-l oferă informația că în bulev. Elisabeta, 61 funcționează, încă dela refugiu, Conservatorul Național de muzică și artă dramatică, fondat la 1919, în Chișinău. Că deocamdată această nobilă instituție activează aci, bine face, — pe pământul plin de suferința al Basarabiei, momentan, cântecul fiind o stridență. Conservatorul Național este o școală de elită, cu clase și profesori distinși. D-na Madeline Cocorăscu și I. Filionescu predau pianul, în clasa de violină mânuesc arcușul d-nii Sandu Albu și Al. Teodorescu, profesori la Academia Regală, secundul și solist al Filarmonicei. La canto întâlnim pe d-na Drăgulinescu-Stinghe, d-na și d. d. Al. Lupescu, dela Opera Română, d-na Dicescu și d. Traian Justinian Popovici. Arta dramatică e predată de d-na Maria G'urgea și Aurel Atanasescu, nume consacrate în dramă și comedie. Directorul acestui conservator a înfăptuit atâtea lucruri frumoase, în Basarabia, cutreerată îndată după Unire cu acea memorabilă societate muzicală „Graiul Neamului", încât trebue să-i reproșăm prea multa modestie afișată, — pretextând ca orice suflet nobil, că arta nu se expune. Il denunțăm numele melomanilor, — tardivă și inutilă satisfacție: Traian Iustinian Popovici, compozitorul acelei superbe piese muzicale „Doina Basarabiei", căreia numai bagheta lui știe să-i dea interpretarea sguduitoare. — Tineretul să pășească încrezător spre Conservatorul Național.

Cronica dramatică

Studio Teatrul Național
„Astă seară se joacă fără piesă"
de Luigi Pirandello

Legând și mai mult teatrul românesc de cel italian, *d. Liviu Rebreanu*, marele romancier, conducătorul Teatrelor și operelor noastre, a pus în scenă una din cele mai ciudate opere dramatice: *„Astă seară se joacă fără piesă"*, a celui mai ciudat italian și dramaturg: *Luigi Pirandello*.

Pirandello, neîntrecutul creiator de opere dramatice de valoare și circulație universală, s'a născut într'o insulă cu oameni aspri, duri, lipsiți de pitorescul de dolce farniente al Italiei însorite, muzicale, poetice și romantice.

Deaceia, Pirandello este atât de deosebit de ceilalți autori italieni. El nu se aseamănă nici cu *Goldoni*, marele dramaturg italian, nici cu vreun alt artist italian.

Pornind dela o mai profundă concepție asupra vieții, acest scânteietor geniu al lumii întregi a realizat în literatură ceiace se poate numi *fresca dramatică a personalității umane*.

Enric al IV-lea, cea mai bună operă a lui, este opera care rezumă și cuprinde ceiace se numește *pirandellism*.

In această operă dramatică de inegalabile și surprinzătoare profunziuni psihologice, — este vorba de însăși ființa *eului* uman, — de personalitatea omului. Subiectul este unic în felul lui: un tânăr iubește o femeie al cărei nume se aseamănă cu cel al unei castelane care trăise cu multe zeci de ani înainte. La o cavalcadă (joc de societate în costume de bal mascat) el se îmbracă asemeni Regelui Enric al IV-lea, iar tânăra femeie se îmbracă asemeni acelei castelane. In timpul cavalcadei, el cade jos de pe cal, se lovește la cap, — și rămâne cu impresia că el este, *în realitate*, Enric al IV-lea... Acum pentru el devenise fantezie ceiace fusese mai înainte. Nebun deci, cu o dublă personalitate, drama lui zguduie prin faptul că el își dă seama că nu este faimosul Rege Enric al IV-lea, și totuși se confundă pe sine, și ajunge să aibă chiar o sală regească, în care se improvizase și un tron și îl serveau câțiva curteni. Această comedie, improvizată de femeia pe care o iubise, era necesară nebuniei lui, în starea de dublă personalitate în care se afla.

Tragedia lui — în care se întreba, nebun: *„Care sunt eu?"*, — încetează și el revine la normal. Dar, renormalizat, el ucide pe acela care-i cauzase nebunia. Insă, ca să nu fie condamnat, el se preface iar nebun și trăește mai departe în comedia dublei sale personalități.

Iar în altă operă celebră, ilustrul dramaturg desbate deformațiunile impuse vieții de necesitățile artei. In piesa aceasta, care se numește atât de ciudat: *„Șase personagii în căutarea unui autor"*, Pirandello atinge cea mai adâncă problemă a artei și a vieții, a geniului și a creației umane.

Intrecându-l pe *Schaw*, marele italian stă alături de *Ibsen* și foarte aproape de marele și eternul *Shakespeare*, — *unicul!*

„Astă seară se joacă fără piesă" este stranie pe deantregul. Cei 25 de actori cari o interpretează, joacă pe scenă, în sală, pe sălile teatrului, în pauze, etc.

In literatura dramatică universală nu există altă operă de acest fel.

Subiectul se desfășoară la un teatru și piesa din... piesă(!) se joacă după o nuvelă, și anume după metoda anticilor, când actorului i se dădea numai ideia schiței piesei și el *creia pe scenă* rolul personagiului său, — adică *improviza pe scenă* textul rolului său.

Nouă prin factura ei și interesantă prin pirandellismul ei, această piesă va prilejui publicului nostru un spectacol de artă pretențioasă, revoluționară. Interpretată și montată excelent.

Ion Nicola

ELEGIE

Freamătul frunzișului rărit
Cerne-o tristețe nouă și fină:
Părăsesc, parcă, ultima
violină,
Ultimul cer cu luceferi spuzit
păduri,

Amar, firul visului amăgit
Plimbă seva nestinsului
suvenir.
Incă te mai am învolt trandafir
De pe apele iubirii încercuit.

Peste ale singurătății izvoare,
Fluturi de veghe-adierile;
Iedera mi-aprinde serile,
De vreme, împlinite cu răcoare

Creștetul focului estival,
Umbra de ghiață a 'naltei
pădu…
Cântecul aprigei guri,
Topit, în trecut, ca un metal.

Numai cearcănul suferinții
aproap
De aceeași inimă fugară,
Și tot mai strâns o înconjo…
Ca pe-un ostrov răsvrătitele
ape…

Octav Sargețiu

Sport

Echipa națională ciclistă nu mai pleacă

Deplasarea reprezentativei naționale de ciclism în Bulgaria. — se pare că va fi imposibilă de realizat.

Motivul principal, ce s'a așezat în calea participărei echipei naționale la prima întâlnire internațională ciclistă a anului este vremea rea ce domnește actualmente în capitala vecinilor noștri dela Sud.

Din cauza aceasta, Uniunea ciclistă bulgară a adus la cunoștință F. R. C. contramandarea reuniunei depe velodrom din ziua de 26 cor., anunțând însă că proba de fond Sofia-Tracia se va disputa în orice caz.

Conducerea Sportului ciclist autohton, luând în discuție această adresă a forului bulgar, regretând contramandarea „sine-die" a reuniunii cicliste dela Sofia, a decis deasemeni netrimiterea echipei reprezentative la cursa de fond.

INTR'UN CUVÂNT

● *JUCĂTORII venusiști, ca să poată veni în ajutorul grupării care se află în criză financiară, a renunțat la salariile lor restante. Sincerile noastre păreri de bine!...*

● GRUPĂRILE bucureștene sunt nemulțumite cu rezultatele bănești ale jocurilor din „Cupa Basarabiei" și, din pricina prea marelor taxe federale, amenință cu retragerea...

● *GRADJANSKY, campiona Croației joacă Sâmbătă și Duminică la Sofia. După cum se vede, vecinii noștri din Sud sunt activi...*

● DUCE și Gică Popescu reintră sigur Duminecă la Sportul-Studențesc.

Rezultate și clasamente în „Cupa Basarabiei"

Din lipsă de spațiu n'am putut da în numărul nostru de eri clasamentele și rezultatele obținute în „Cupa Basarabiei". Revenim azi, dând rezultatele din întreaga țară, ca și clasamentele fiecărei serii.

SERIA I

REȘIȚA: S. S. M. R.—Electrica 0-0.

TIMIȘOARA: U. D. R.—C. F. R. 2—0 (0—0).

TIMIȘOARA: Chinezul—Ripensia 9—2 (4—1).

CLASAMENTUL

1. U. D. R.	5	5	0	0	13: 0	10
2. Electrica	5	3	1	1	13: 8	7
3. Chinezul	5	3	0	2	21: 9	6
4. C. F. R.	5	2	1	2	17:10	5
5. S. S. M. R.	5	2	1	2	10: 9	5
6. Vulturii	5	2	1	2	10:11	5
7. Ripensia	4	0	0	4	7:22	0

SERIA II

ARAD: Crișana C. F. R.—Mica 2-2 (1-1).

ARAD: Gloria—Astra 4-0 (0-0).

ARAD: Transilvania—Unirea 4-1 (1-1).

CLASAMENTUL

1. Gloria	5	5	0	0	22: 5	10
2. Mica	5	4	1	0	28: 5	9
3. Crișana	5	2	2	1	9: 6	6
4. Astra	5	1	2	2	7:11	4
5. Transilv.	6	1	2	3	7:14	4
6. S. G. A.	5	0	2	3	4:25	2
7. Unirea	5	0	1	4	6:13	1

SERIA III

Craiova: Craiova—Dunărea 15-0 (5-0).

CRAIOVA: Sp. Muncitoresc—Oltenia 2-1 (1-0).

T. SEVERIN: C. F. R.—Cerna 19-0 (9-0).

CLASAMENTUL

1. C.F.R. (T. Sev.)	6	6	0	0	48: 4	12
2. F. C. Craiova	6	5	0	1	66: 6	10
3. Cerna	6	2	0	4	17:31	4
4. Sport. Munc.	6	2	0	4	12:41	4
5. Oltenia	6	2	0	4	17:20	4
6. Dunărea	6	1	0	5	8:64	2

SERIA IV

DEVA: Jiul—Corvin 3-1 (2-1).

CLASAMENTUL

1. Jiul	3	3	0	0	16: 3	6
2. Lonea	3	2	1	0	6: 2	5
3. Minerul	4	2	0	2	8: 5	4
4. Cugir	3	1	1	1	7: 5	3
5. C.F.R. Sim.	4	1	1	2	6:16	3
6. Iancu Corv.	1	0	1	0	2: 2	1
7. Corvinul	3	0	0	3	2:10	0

SERIA V

ALBA IULIA: Unirea M. V.—S. G. S. 3—0 (forfait).

SIBIU: „U"—S. S. C. F. R. 17-0 (1-0).

CLASAMENTUL

1. Universitatea	3	3	0	0	27: 1	6
2. Unirea M. V.	3	3	0	0	11: 2	6
3. Vitrometan	4	2	1	1	8: 7	5
4. S. G. S.	4	1	1	2	6:12	3
5. Arsenal	3	1	0	2	8: 6	2
6. S. S. C. F. R.	5	0	0	5	2:34	0

SERIA VI

TURDA: Arieșul—Victoria 4-2 (3-2).

UIOARA: Solvay—Ind. Sârmei 3-0 (formait).

CLASAMENTUL

1. Arieșul	5	3	0	2	10: 4	6
2. Victoria	5	2	2	1	11: 9	6
Ind. Sârmei	5	2	1	1	9:11	5
4. Solvay	5	1	1	3	5:11	3

SERIA VII

BRAȘOV: A. C. F. R.—Bârsa 3-1 (1-1).

BRAȘOV: Metrom—Malaxa 6-1 (6-0).

BRAȘOV: U. A. B. — Voina 11-1 (6-0).

CLASAMENTUL

1. A. C. F. R.	6	5	0	1	29: 7	10
2. U. A. B.	6	4	1	1	22: 9	9
3. Malaxa	6	3	1	2	13:13	7
4. Metrom	6	3	0	3	18:14	6
5. Voina	6	0	3	3	8:26	3
6. Bârsa	6	0	1	5	3:23	1

SERIA VIII

MORENI: Astra Română—Prahova 3-0 (formait).

PLOEȘTI: Rom. Americana—Steaua Rom. 5-2 (2-1).

PLOEȘTI: F. C. Ploești—Concordia 3-0 (formait).

CLASAMENTUL

1. Astra-Română	6	6	0	0	29: 9	12
2. F. C. Ploești	6	4	0	2	15:12	8
3. Rom. Americ.	6	2	2	2	17:20	6
4. Steaua-Rom.	6	2	1	3	20:20	5
5. Concordia	6	2	0	4	7:12	4
6. Prahova	6	0	1	5	6:21	1

SERIA IX

BRAILA: F. C. Brăila—V.T.M. 5-1.

BRAILA: Franco-Română—Gloria C. F. R. 2-1.

CLASAMENTUL

1. Franco-Rom.	4	3	1	0	13: 5	[illegible]
2. Gloria C. F. R.	3	2	0	1	20: 4	4
3. F. C. Brăila	3	2	0	1	8: 6	4
4. V. T. M.	4	0	2	2	4:19	2
5. D. V. A.	4	0	1	3	7:18	1

SERIA X

BUCUREȘTI: Rapid—Carmen 6-3 (2-1).

BUCUREȘTI: Juventus — Unirea Tr. 4-1 (0-0).

CLASAMENTUL

1. Rapid	4	4	0	0	18: 3	8
Unirea Tr.	4	3	0	1	12: 5	6
3. Sp. Stud	4	2	2	0	9: 4	6
4. Venus	4	3	0	1	12: 9	6
5. Juventus	4	2	1	1	11: 3	5
6. Turda	4	0	1	3	3:15	1
7. Olympia	4	0	0	4	4:19	0
8. Carmen	4	0	0	4	3:14	0

Sportul Studențesc - Olimpia 5-1 (4-1)

Cel de al doilea joc a revenit Sportului Studențesc care cu o echipă tânără a dispus de Olimpia după un joc în care a dominat majoritatea timpului.

Olympia are lovitura de începere, însă Sportul Studențesc se instalează în careul alb-negrilor.

In minutul 3 mingia dela Ștefănescu ajunge la Ungureanu care de aproape înscrie: Sportul Studențesc —Olimpia: 1—0.

Olimpia trece la atac și reușește să domine însă fără rezultat căci înaintașii greșesc poarta.

In minutul 18. Schulder deschide pe Beraru care centrează. Mingia ajunge la Ștefănescu: o trece lui Ungureanu, care o dă lui Ștefănescu. Din viteză trage puternic, înscriind imparabil: Sp. Studențesc-Olimpia: 2—0.

Studenții domină.

In minutul 23. Constantinescu trece mingia lui Beraru, care trage puternic. Mingia înalnește piciorul lui Roșculeț și se oprește în plasă: Sp. Studențesc—Olimpia: 3—0.

Studenții domină insistent și sunt numai în careul alb-negrilor.

In minutul 38 Stănescu apără frumos un shot al lui Ungureanu. Mingia ajunge la Mihăilescu care o trece lui Beraru, și de aproape acesta înscrie ușor: Sp. Studențesc-Olimpia: 4—0.

Două minute mai târziu Constantinescu atinge mingia cu mâna pe linia de 16 m.

Lovitura liberă este executată de Müller, care înscrie puternic pe sus: Sp. Studențesc—Olimpia: 4—1.

Alb-negrii sunt încurajați de acest punct și se instalează în careul studenților. Rând pe rând, Niculescu, Constantinescu și Rădulescu trag pe lângă bară.

In a doua parte a jocului Olimpia joacă cu Panait fundaș stânga, Catană mijlocaș centru și Candrea stânga.

In minutul 5. Berur centrează, Ștefănescu trage, Stănescu respinge și Ungureanu venit din urmă înscrie frumos cu capul: Sp. Studențesc-Olimpia 5—1.

Patru minute mai târziu Berariu înscrie din nou, însă arbitrul nu acordă pe motiv de offside.

In minutul 26 Olimpia are o ocazie de a marca însă ezită, astfel că Constantinescu apără.

Până la sfârșit scorul rămâne același: 5—1.

A condus bine d. Bărbulescu următoarele formații:

Bogații recunoscători...

(Urmare din pagina I-a)

Citesc în ziare de roadele intinsei activități a Consiliului de Patronaj.

Cu ce și cu cât au venit ei să contribue la sporirea acestei activități, în adevăr eficace?

A fost lansat — pentru vindecarea rănilor țării, pentru acoperirea nevoilor armatei, pentru înălțarea din nou și pe culmi încă mai strălucite, a Neamului — „Imprumutul Reintregirii".

Cât au subscris acești „bogați recunoscători", a căror activitate ar vroi să se rezume la polul strecurat în palmă la colț de stradă?

Iată întrebări la cari ei ar trebui să răspundă cinstit, mai întâi, — abia pe urmă având căderea să mai încerce a alina, ici-colo, la întâmplare, un eventual necaz, o eventuală lipsă.

Dar altfel: — nu!

Nu — pentru că le este fals și necinstit procedeul.

Nu — pentru că nimeni nu crede în eficiența gestului lor și oricine le vede trista și mincinoasa lăudăroșie.

Nu — pentru că așa nu se ajută, ci se insultă și se umilește.

„Bogații recunoscători" să ia aminte, să-și revizuiască metodele și odată cu ele și conștiințele: dacă înțeleg cu adevărat să ajute pe răniți, să o facă sprijinind spitalele, contribuind la opera Consiliului de Patronaj, subscriind sume importante la „Imprumutul Reintregirii".

Acestea sunt căile de urmat nu acelea care încearcă să provoace noi umiliri și ofense unui popor de oameni mândri și demni, conștienți de însemnătatea sacrificiului făcut și de rostul lor — pildultor — în cadrul statului românesc de astăzi.

Dominte Timonu, din București, împărtășește marea durere care a lovit familia Filatov din Chișinău, prin moartea prea timpurie a scumpei și iubitei lor fiică și soră.

CLAUDIA

INFORMAȚIUNI

D. Mihai Antonescu a primit în audiență în ziua de 20 Octombrie a. c. pe Excelența Sa Monseniorul Andrea Cassulo, Nunțiul Papal și Decanul Corpului Diplomatic și pe d. Homero Formentini, Insărcinat cu Afaceri al Italiei la București.

Constatându-se disponibilitățile însemnate de porci, în unele regiuni din Basarabia, cu deosebire în județele Hotin, Bălți și Tighina, Institutul național al cooperației a dispus, prin agențiile sale județene, să se cumpere porci din care să se prepare slănină, untură și mezeluri populare pentru aprovizionarea centrelor mari de consumație.

Institutul național al cooperației a angajat pentru populațiunea din Basarabia 35.000 kg. orez, care se va vinde la un preț cu mult inferior prețului de pe piață.

VIAŢA BASARABIEI

REZULTATUL BACALAUREATULUI TEORETIC DELA CHIŞINĂU

Am anunţat la timp că Ministerul Culturii Naţionale a dispus instituirea unei comisii la Chişinău, pentru bacalaureat teoretic, din sesiunea Octombrie, la care să se prezinte candidaţii care nu s'au putut deplasa în restul ţării.

Comisiunea a funcţionat sub preşedinţia d-lui prof. Ştefan Ciobanu, membru al Academiei Române, membri fiind: D-na Farcaşiu, directoarea şcoalei Normale de Invăţătoare, d-nii prof.: Cojocaru, Zaborovschi I, Boga Leon, Apostol V., Pătraş S., Harea Vasile, Vasilescu Valerie, iar secretar d. I. Cazacu.

Din 35 de candidaţi, au reuşit următorii 17: Busilă Al., Cibuc C., Ciubotaru N., Vulpanovici N., Iov Lidia, Iov Raisa, Bobrov Elena, Curtov Elena, Pocotilenco E., Pocotilenco Tamara, Ciobanu Al., Bluma Al., Boga Nicolae, Cărăuş Valentin, Pascal Igor, Isacenco Nicolae, Busilă L.

Problema reţinerilor pentru membrii corpului didactic

D. Ministru Otetelesanu, subsecretar de stat la Ministerul Culturii Naţionale, a aprobat propunerea directoratului Culturii din Basarabia în sensul de a nu se face timp de 6 luni nici un leu de reţineri de către Casa de credit a corpului didactic, funcţionarilor şi membrilor corpului didactic repartizaţi la şcolile din Basarabia.

INAUGURAREA CURSURILOR LA LICEUL COMERCIAL „REGINA MARIA" DE FETE DIN CHIŞINĂU

Luni, la orele 10.30 dim., a avut loc inaugurarea cursurilor la liceul comercial „Regina Maria" de fete din localitate. La această solemnitate au participat d-nii: colonel Şt. Georgescu, prefectul judeţului Lăpuşna, Maior Tutu, inspector şcolar Mihail Popovici din partea directoratului Culturii Naţionale, d-na prof. Negrescu, d-na Apostol, d. Mateescu din partea primăriei municipiului, d. prof. Ebervain, dir. lic. comercial de băieţi, etc.

După oficierea serviciului religios de către părintele Alexandru Skovznikov, a urmat o serie de cuvântări. Pr. Al. Skovznikov a implorat pronia cerească asupra începerii noului an şcolar, d-na Apostol, directoarea liceului, a făcut apel la ordine şi disciplină, iar d. inspector şcolar Mihail Popovici, într'o însufleţită cuvântare, a scos în evidenţă rolul şcoalelor practice în opera de redresare a economiei naţionale şi îndeosebi în opera de refacere a Basarabiei.

NOUA CONDUCERE A FEDERALEI „CODRUL"

Prin ordinul Institutului Naţional al Cooperaţiei, s'a numit noua conducere a Federalei „Codrul" din Chişinău, în alcătuirea următoare:

In consiliul de administraţie, d-nii: Vladimir Chiorescu, ing. agr. Ardelea, directorul Camerei agricole, Ion Palade, cooperator din com. Nisporeni, dr. Gh. Iamandi, Leonid Marinici, fost director al revistei cooperatiste „Furnica", Ion Plăcintă, cooperator din Tg. Călăraşi şi dr. Teodor Bufa, medic veterinar.

In comitetul de cenzori, d-nii: preot Simeon Neaga, dr. Gh. Lascu şi Sabin Popescu-Lupu, învăţător şi vechiu cooperator.

In postul de director al acestei federale a fost numit d. dr. Leonid Marinici.

Astfel, noua conducere a Federalei „Codrul", cu o activitate rodnică şi în trecutul cooperatist al Basarabiei, alcătuită din vrednici reprezentanţi ai cooperaţiei româneşti, dispunând de un corp de funcţionari bine aleşi şi harnici, va face ca în cel mai scurt timp să dea frumoase rezultate în domeniul economiei naţionale a provinciei dintre Prut şi Nistru.

Noui protopopi de judeţe în Arhiepiscopia Chişinăului

Arhiepiscopia Chişinăului a comunicat Directoratului Culturii Naţionale şi Cultelor din Basarabia, numele protopopilor de judeţe al sfintei Arhiepiscopii, după cum urmează:

Judeţul Lăpuşna: Păr. Ic. Pavel Grosu, Bis. Sf. Haralambie-Chişinău; Păr. Ic. Teoctist Procopan dela parohia Costeşti-Lăpuşna.

Jud. Orhei: Ic. St. Nicolai Caraman, parohia Slobozia Doamnei; Ic. St. Paul Andrei, parohia Teleneşti.

Jud. Tighina: Preot Leonid Popovici, dela Catedrala Tighinei şi Păr. Galaction Buruiană dela parohia Tocuz.

Insămânţările de toamnă în Basarabia

Pentru însămânţările de toamnă în Basarabia organele administrative săteşti au primit ordine să ia măsuri ca toţi ţăranii să iasă la lucru.

Nicio căruţă nu va mai putea pleca dintr'o localitate în alta, fără aprobare specială. Vitele trebuie să fie întrebuinţate numai la arat.

NECESITATEA INFIINŢĂRII ŞCOLILOR DE UCENICI AGRICOLI IN BASARABIA

Programul, durata învăţământului, personalul de conducere

Am anunţat într'un număr anterior al ziarului nostru că d. General C-tin Voiculescu Guvernatorul Basarabiei, având în vedere necesitatea şcolilor practice agricole, a dispus ca pe lângă fiecare fermă agricolă din Basarabia să funcţioneze câte o şcoală de ucenici agricoli, în vederea pregătirii ce trebue s'o aibă fiii de gospodari, a căror îndeletnicire principală, este după cum se ştie, agricultura.

Agricultura şi alte ramuri de producţie nu pot să dea randamentul necesar dacă nu se lucrează în mod raţional. Cei mai mulţi dintre ţăranii noştri îşi lucrează pământul după vechile practici, aşa după cum au apucat dela părinţi. Ori, vremurile s'au schimbat. Ştiinţa în general şi cea agricolă în special a progresat mult. Ceiace se ocupă cu agricultura sau cu alte ramuri de producţie ca: viticultura, pomicultura, apicultura, etc. trebuie fie în curent cu cele mai bune metode de exploatare, iar pentru aceasta trebuie să existe şcoli, create tocmai în scopul de a da cunoştinţele necesare acelora ce se îndeletnicesc cu ramurile de producţie specificate mai sus. La aceasta credem că s'a gândit şi conducerea Basarabiei când a luat frumoasa hotărîre de a înfiinţa pe lângă fermele statului şcoli de ucenici agricoli.

NORMELE DE INFIINŢARE A ACESTOR ŞCOLI

In vederea înfiinţării şcolilor de mai sus, s'a alcătuit o comisie formată din d-nii Ctin Niculescu, şeful serviciului învăţământului agricol din Basarabia, d. prof. I. P. Moldoveanu, Inspector comercial al Basarabiei şi d. prof. Mihail Popovici, Inspector secundar dela Directoratul culturii naţionale din provincia noastră, care a elaborat un interesant proect în legătură cu organizarea şi funcţionarea şcolilor de ucenici agricoli.

Potrivit proectului elaborat de această comisiune, şcolile de ucenici agricoli, vor funcţiona pe lângă fermele statului sau alte instituţiuni agricole. Atât fermele cât şi instituţiunile pe lângă care vor funcţiona aceste şcoli trebuie să fie bine înzestrate atât cu clădiri cât şi cu teren, maşini şi instrumente agricole, animale muncă şi rentă, precum şi cu o bibliotecă de specialitate şi material didactic. Deasemenea ele vor fi dotate cu ateliere de lemnărie şi fierărie. Exploataţiunea agricolă a fermei trebue să fie astfel organizată încât să aibă reprezentate în măsura îngăduită de împrejurările naturale şi economie, toate ramurile de producţie agricolă: cultura plantelor, grădina de legume, crescătorii de animale, păsări etc.

SCOPUL UNMARIT DE ACESTE ŞCOLI

Şcolile de ucenici agricoli, vor avea menirea să facă educaţia profesională fiilor de săteni agricultori cari doresc să devină buni gospodari în exploataţiunile proprii. Deasemenea ele vor trebui să pregătească lucrători calificaţi în ramurile agricole şi personal inferior pentru exploatările mari şi mijlocii. Tinerii cari voiesc să se înscrie, trebuie să fie absolvenţi ai cursului primar, preferindu-se acei candidaţi, cari posedă, ei sau părinţii lor, inventar agricol. Durata învăţământului va fi de 2—3 ani. Pregătirea elevilor are un caracter cu totul practic, ei trebuind să se deprindă în timpul şcolarităţii a-şi face singuri orice lucrare necesară într'o gospodărie.

Deoarece activitatea agricolă este mai redusă iarna decât în restul anului, practica elevilor în ateliere va avea precădere în acest anotimp.

Pentru a nu nesocoti nici micile meserii cari pot da de lucru săteanului în lunile iarnă, în afară de meşterii de lemnărie şi fierărie se vor angaja şi maeştri ambulanţi de împleituri, spete, etc. cari vor învăţa elevii să confecţioneze singuri diferite obiecte ca: geamantane, cufere, coşuri, mobilier casnic, obiecte de olărie etc.

CUM SE VA FACE PRACTICA AGRICOLA

Elevii înscrişi în aceste şcoli vor fi obligaţi să participe zilnic la munca manuală a pământului, executând orice lucrări privitoare la cultura plantelor, agricole, la vii, la grădina de zarzavat, de legume, etc. Fiecare elev va avea un carnet de practică agricolă în care se vor trece zilnic lucrările la care a luat parte, învăţămintele ce a putut să dobândească precum şi observaţiunile sale personale. Tot în aceste carnete directorul şcoalei va face observaţiuni asupra comportării elevilor la diferite lucrări.

In afară de practica agricolă, programa analitică va cuprinde şi obiecte teoretice, însă numai acele care pot să dea o cultură specială în legătură cu ramurile de activitate agricolă. Cursurile se vor ţine pe jumătăţi de zi, ele având loc numai în timpul iernii, urmând ca în timpul companiei agricole de primăvara şi toamnă să se facă în special practică. Ei vor fi interni şi vor avea întreţinerea gratuită.

La sfârşitul studiilor vor fi supuşi unui examen teoretic şi practic, cei reuşiţi primind un certificat de absolvire, pe baza căruia vor beneficia de o reducere de 6 luni din termenul întreg de serviciu militar.

Programul elaborat de comisiunea specificat mai sus, prevede normele după care se va recruta personalul didactic şi administativ al şcolilor de ucenici agricoli.

Suntem siguri că aceste şcoli, odată ce vom fi înfiinţate, şi vor începe să funcţioneze, vor avea darul să dea o nouă orientare fiilor de plugari, menită să aşeze agricultura în provincia noastră pe un plan mult mai înalt, spre folosul ţării şi al sătenilor în acelaş timp.

Sergiu C. Roşca

PENTRU REINFIINŢAREA FACULTĂŢII DE TEOLOGIE LA CHIŞINĂU

Interesantul memoriu al protoiereilor din Arhiepiscopia Chişinăului

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,

Subsemnaţii protoierei ai Arhiepiscopiei Chişinăului, făcându-ne ecoul întregului cler şi al credincioşilor din această eparhie, cu adâncă smerenie vă supunem la cunoştinţă următoarele:

In anul 1926 s'a înfiinţat în Chişinău Facultatea de Teologie. Infiinţarea acestei facultăţi venea ca un rezultat al insistenţelor şi repetarea dezideratelor exprimate de toate congresele preoţeşti care cereau să se dăruiască Basarabiei desrobite un înalt focar de cultură creştină şi naţională, precum şi ca un act de guvernământ de o mare înţelepciune politică.

Ce a însemnat pentru Basarabia şi chiar pentru toată ţara această Facultate de Teologie, contribuţia ei la ridicarea standardului de cultură teologică a clerului, de amplificare şi intensificare a unei activităţi multiple prodigioase pe teren religios, cultural, naţional, social etc. a creierii unui climat favorabil evoluţiei ideii de apropiere şi unificare sufletească şi naţională printre toate seriile de studenţi, din toate unghiurile ţării ce s'au perindat aici, o cunosc toţi cei localnici caşi cei ce s'au interesat de viaţa acestei Facultăţi. Activitatea acestei Facultăţi, începând cu preocupările strict didactice ale profesorilor, precum şi activitatea lor bogată extrauniversitară — activitatea studenţilor tumultoasă, dar rodnică şi creatoare, sunt îndemnul profesorilor lor, ale căror urme se văd şi azi în căminele culturale înfiinţate de ei în Basarabia contribuţia lor la unele clădiri de biserici, pelerinagiile anuale la mormântul Mitropolitului Gavriil-Bănulescu Bodoni, la mânăstirea Căpriana, turneele de propagandă religioasă şi cultural naţională prin satele Basarabiei, iată atâtea realizări de domeniul istoriei şi cu toate la un loc au făcut ca înfiinţarea Facultăţii de Teologie la Chişinău să capete o importanţă epocală — de aceia astăzi stăm nedumeriţi şi îndureraţi la vestea că această Facultate se desfiinţează. Darul acesta preţios făcut de Patria Mamă Basarabiei necăjite şi obidită — lipsită atâta vreme de cădura şi duioasă dragoste maternă să ne fie luat chiar acum, când razele sale începură a desmorţi trupul firav al scumpei noastre Provincii?

Dar necesitatea menţinerii acestei Facultăţi la Chişinău apare azi de o însemnătate şi mai mare, apare chiar ca un imperativ naţional şi creştin, nu numai pentru Basarabia din nou desrobită şi cu sufletul răvăşit de ferocitatea bolşevică, dar şi pentru Transnistria, provincia nou încorporată la Statul român, unde totul trebueste de zidit de la început şi îndeosebi sub raportul credinţei şi al conştiinţei naţionale.

Facultăţii de Teologie din Chişinău i-ar reveni deci un mare şi istoric rol. Ea va fi soarele luminos şi călduros cu ale cărui raze vom desmorţi sufletele fraţilor noştri de dincolo de Nistru, îi vom chema şi înălţa la credinţa, unică a Dumnezeului străbunilor noştri şi îi vom adăpa dela izvoarele istorice ale obârşiei noastre comune.

Rolul acestei Facultăţi apare de o măreţie fără seamăn, aici în partea de răsărit a Ţării, în dubla ei misiune creştină şi naţională, principiu de viaţă fundamentală, pe care politica de Stat bolşevică le-a subruinat şi înlăturat persistent şi sistematic timpd de 23 ani.

De aceea, Inalt Prea Sfinţite, noi Protoiereii Arhiepiscopiei Chişinăului ne facem ecoul tuturor clericilor şi credincioşilor din Basarabia în ideia că descifrăm din compleul faptelor actuale — o cerinţă imperioasă de ordin creştin şi naţional în însuşi interesul Bisericii şi al Neamului şi de aceea smeriţi Vă rugăm să binevoiţi a interveni locului în drept pentru ca Facultatea de Teologie să rămâne la Chişinău.

Ic. Pavel Grosu, Protoiereul Municipiului Chişinău; Preot Ştefan Băleanu, Protoiereul plăşii Budeşti; Ic. St. Teoctist Procopan, Protoiereul plăşii Ialoveni; Preot Mitrofan Paladi, Protoiereul plăşii Hânceşti; Ic. St. Ion Drajinschi, Protoiereul plăşii Nisporeni; Il. St. Simeon Neaga, Protoiereul plăşii Călăraşi; Ic. Nicolae Caraman, Protoiereul plăşii Orhei; Preot Nicolae Coloman, Protoiereul plăşii Chiperceni; Preot Simeon Mihnevici, Protoiereul plăşii Rezina; Ic. St. Pavel Andrei, Protoiereul plăşii Teleneşti; Oc. Nicolae Grosu, Protoiereul plăşii Tighina; Preot Leonid Popovici, Protoiereul plăşii Tighina; Preot Galaction Buruiană, Protoiereul plăşii Căuşani; Preot Iulian Radzievschi, protoiereul plăşii Comrat; Preot Ioan Orita, Protoiereul plăşii Taraclia; Preot Rusu Nicolae, Protoiereul plăşii Cimişlia.

FIXAREA CHIRIILOR IMOBILELOR EVREEŞTI DIN CHIŞINĂU

Conducerea primăriei municipiului Chişinău studiază actualmente problema fixări chiriilor pentru imobilele evreeşti date spre folosinţă populaţiei oraşului.

D. primar Anibal Dobjanschi, împreună cu d-nii col. Dumitru, viceprimar al Chişinăului, cu d. Jemăneanu, secretar general al primăriei, d. Potcoavă, etc., studiază normele după care se vor fixa chiriile pentru aceste imobile. Săptămâna viitoare se vor constitui şase comisii care vor cerceta locuinţă cu locuinţă, fixând chiriile corespunzătoare.

DIRECTORII MOBILIZAŢI NU POT FI INLOCUIŢI

Directoratul Culturii Naţionale din Basarabia a trimis tuturor inspectoratelor şcolare de plasă o circulară, cerând ca acestea din urmă, să treacă în tablourile pe care le vor înainta pentru propunerile de noui directori la şcoalele primare, motivul înlocuirii directorilor în locul cărora sunt propuşi alţii.

Deasemenea se va arăta dacă există, printre cei propuşi pentru înlocuire, directori mobilizaţi, cunoscând că până la demobilizare aceştia din urmă nu pot fi înlocuiţi decât în cazuri grave.

INSPECŢII SPECIALE PENTRU înaintarea învăţătorilor la gradul II

Ministerul Culturii Naţionale şi al Cultelor a trimis Directoratului învăţământului din această provincie un ordin, potrivit căruia organele de control sunt obligate să înceapă de urgenţă inspecţiile speciale pentru înaintarea la gradul I-iu, tuturor candidaţilor reuşiţi la examenul de înaintare din sesiunea Mai 1941.

In urma acestui ordin, Directoratul Culturii Naţionale din Basarabia a trimis circulare tuturor inspectoratelor şcolare de plasă, cerând ca, acolo unde este cazul, să se comunice şi notele obţinute de învăţătorii reuşiţi la examenul de definitivat din sesiunea Aprilie 1941, în vederea încheierii situaţiei lor definitive la acest examen.

Inspectorii de plasă sunt direct răspunzători, atât faţă de Minister cât şi faţă de candidaţi, cărora, din cauza întârzierii lor, nu li se va putea încheia situaţiile la timp.

Deschiderea cursurilor la liceul industrial din Chişinău

In ziua de 15 Octombrie a. c. a avut loc inaugurarea noului an şcolar la liceul Industrial de băeţi din localitate. In faţa d-lui dir. Alex. Negoescu, a corpului profesoral şi a elevilor, părintele Ioan Erhan, înainte de oficierea slujbei religioase, a ţinut o însufleţită cuvântare, arătând rostul serviciului divin pe care noi creştinii îl facem oridecâteori pornim la o înfăptuire nouă, precum şi calea naturală şi supranaturală, cu ajutorul căreia îl putem cunoaşte pe Dumnezeu. A mai arătat apoi că popoarele necredincioase, care neagă existenţa lui Dumnezeu, cum sunt ruşii bolşevici sunt pedepsiţi de Cel Atotputernic.

D. Alexandru Negoescu, directorul liceului, după ce a arătat elevilor că anul acesta cursurile se deschid în condiţii cu totul excepţionale, a făcut apel la spiritul de conştiinciozitate, la ordine şi disciplină, invitând elevii să pună la contribuţie toată puterea de muncă, pentru a putea câştiga cu folos timpul pierdut.

După oficierea Te-Deum-ului, elevii liceului, aşezaţi în careu, în curtea liceului, au cântat „Imnul Regal".

Au fost de faţă la deschiderea acestui nou an şcolar următorii profesori: Mihail Slătineanu, Sevastiţa Hornea, profesoară la matematici, d. Florea Rariste, Gheorghe Buzea, Const. Panţiru, Ion Popa, Nic. Lazarovici, Const. Sava, Teodor Ivanov, Simion Muscaliu, precum şi d-nii Pavel Marinici, secretarul liceului şi Victor Scapovschi, administrator.

După sfinţirea localului din str. Mareşal Averescu, părintele Erhan împreună cu d. dir. Negoescu şi cu ceilalţi profesori, au plecat la localul liceului din str. Sfatul Ţării, pentru sfinţirea claselor în care se ţin cursurile teoretice.

Arestarea unui periculos agent al N. K. V. D.-ului la Chişinău

Organele biroului de siguranţă de pe lângă Chestura Poliţiei Chişinău în frunte cu d. dr. Traian Andreescu, şeful Siguranţei Municipale, un vrednic poliţist care a mai funcţionat în localitate ca secretar al Chesturii, au reuşit să captureze zilele trecute pe un periculos comunist, anume Dobnea Ion, muncitor din suburbia Sculeni din Chişinău.

Numitul, înainte de ocupaţie, a fost condamnat de justiţia română în trei rânduri pentru activitate comunistă.

Sub administraţia bolşevică, individul Dobnea Ion a fost preşedinte al organizaţiei comuniste din Bariera Sculenilor şi agent al N. K. V. D.-ului local. El este acuzat că a arestat şi predat N. K. V. D.-ului pe locuitorii Pogrebnoi Grigore, fost în serviciul Inspectoratului de Siguranţă al Basarabiei, pe Vlădescu Ştefan, fost gardian public şi Abonasciuk Alexandru. Aceştia au fost judecaţi de organizaţia comunistă „Troica" şi condamnaţi la diferite pedepse.

Din depoziţia acestor victime, comunistul Ion Dobnea şi-a însuşit la timp întreaga lor avere pe care apoi a înstrăinat-o, vânzând-o pentru suma de 1500 ruble.

Inhumarea Lt.-col. erou Gheorghe Iliescu,

comandantul regimentului de gardă „MIHAI VITEAZUL"

Luni după amiază a avut loc la Cimitirul Sf. Vineri, inhumarea rămășițelor pământești ale lt. colonelului erou Gheorghe Iliescu, fostul comandant al Regimentului de gardă „Mihai Viteazul" căzut pe câmpul de onoare la 8 Iulie a. c., în luptele dela Prut.

Slujba religioasă a fost efectuată de maiorul Geornescu, confesorul garnizoanei înconjurat de un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date de corul Armatei.

Erau de față în afară de soția și fiul defunctului și membrii familiei d-nii: colonel Ghirescu reprezentantul M. S. Regelui, d. general Radu Niculescu-Cociu comandantul pieței, d. gl. Pletnniceanu, d. gl. de rez. Paul Teodorescu fost ministru și fost comandant al regimentului 6 Mihai Viteazul, col. Simionescu și numeroși d-nii ofițeri superiori dela toate unitățile din Capitală.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul 6 Mihai Viteazul cu drapel și muzică de sub comanda d-lui căp. erou Const. Crisescu.

După oficierea serviciului religios a luat cuvântul d. general Radu Niculescu-Cociu comandantul Pieței Capitalei.

Un grup de ziariști streini și români vizitează Odessa

Sub auspiciile Ministerului Propagandei Naționale, ieri dimineață la orele 8½, un grup de ziariști germani, italieni și români a plecat de pe aeroportul Băneasa, la Odesa. Din acest grup de gazetari, cari vizitează cei dintâi noua capitală a Transnistriei, au făcut parte d-nii: Karl Hermann Theil, Wilhelm Müller, Johann Schumacher, Habiger, Giovani Costa, Luigi Coco, Sorentino Profiri; C. Șoldan, I. P. Prundeni, Horia Roman, Coriolan Șiclovanu, Georgescu-Cocoș și S. Bucur din partea Ministerului Propagandei Naționale.

Ziariștii au vizitat orașul, portul și împrejurimile Odesei, convingându-se la fiecare pas de urmele barbariei bolșevice și de mărturiile eroismului armatelor româno-germane.

După masă la orele 18, grupul de gazetari a sosit la București.

Camaraderia de alianță

germano-română cimentată prin „sânge și fier"

Cu prilejul solemnității remiterii distincțiilor pentru acte de vitejie la un regiment de care de luptă din București, d. general Pantazi, ministru subsecretar de Stat al Armatei de uscat, a rostit o cuvântare ocazională spunând în rezumat următoarele:

Dela luarea puterii de către Mareșalul Antonescu, în ciuda marilor greutăți:

— ciuntirea hotarelor, având ca efect depresiunea morală a Armatei și a Națiunei;

— desorganizarea Statului;

— criza economică;

— cataclismul cutremurului;

— răsmerița din Ianuarie.

Domnia-sa a urmărit cu dârzenie refacerea moralului oștirei, restabilirea unei severe discipline și — cu toate greutățile economice — pregătirea, cu ajutorul instructorilor germani, a contingentelor mobilizabile.

La începutul lunei Iunie armata era renăscută și dornică de acțiune.

La 22 Iunie această armată nouă a pornit la războiul sfânt, alături de oastea Reichului, marea noastră aliată.

Efortul făcut în războiu a avut ca efect că de unde la început armata noastră era privită de camarazii germani cu o severă scrutare, a ajuns ca prin sânge și foc să fie considerată de camarazii germani și de însuși Führerul Marelui Reich, ca o demnă aliată.

Camaraderia și alianța româno-germană este acum considerată de Führer ca cimentată prin „sânge și fier".

Regimentul 2 Care Luptă în acest războiu a binemeritat dela Patrie.

Nu trebue să plângeți morții și glorioșii invalizi ai acestui regiment.

De trupurile lor, prin niște antene invizibile, se vor lega pentru viitor toate năzuințele acestui neam.

Felicit călduros pe comandantul, ofițerii și trupa vitează a acestui regiment și le adaug că avem o îndatorire mare pentru viitor:

— războiul încă nu s'a terminat,

— trebue să fim gata, mereu cu armele în mâini, iar siguranța și nădejdea Națiunei noastre va sta în UNIRE ȘI DISCIPLINĂ.

Voi cei cari v'ați întors de pe front sunteți cei dintâiu cari trebue să dați pildă modestiei meritului și mai ales a disciplinei și ordinei, învederând prin aceasta și virtuțile cari au dus la izbândă oastea noastră.

Să nu ne dăm nici o clipă de răgaz, muncind mereu numai în vederea unui viitor războiu.

Vă doresc „SĂNĂTATE ȘI IZBÂNDĂ.

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul nouei vieți a României reintregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

*

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Orhei, Cahul, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineți, Tg. Florești, Dubăsari, Basarabeasca, Hâncești, Strășeni, Tg. Călărași și Ungheni.

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 21, București III.

*

D. BEREZESCU PAVEL, strada Telegrafului No. 40, Ismail. — Vă comunicăm că sunteți angajat corespondent al ziarului nostru pentru orașul și județul Ismail. Continuați trimiterea de știri locale. Dați atențiune expresă tuturor problemelor și faptelor în cadrul nouei vieți românești din provincia dintre Prut și Nistru.

Domnii abonați sunt rugați să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimet banii precum și data începerii abonamentului.

PIERDERI DE ACTE

Pierdut buletinul de populație și pașaport rusesc, pe numele Florea Trohin.

Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

Aducătorului, recompensă.

CREDITUL DE RECONSTRUCȚIA NAȚIONALĂ IN PROVINCIILE DESROBITE

Necesitatea înființării unui mare institut de credit

Cronicile de războI arată până la înfiorare, ororile și ruina pe care bolșevicii le-au săvârșit, în retragerea lor grăbită, în satele și orașele din Bucovina și mai ales, din Basarabia.

Sunt lucruri care nu-și au asemănare nici în cele mai oribile cruzimi din timpul înecat în bezna istoriei năvălirilor barbare.

O muncă uriașă și o operă de proporții gigantice ne așteaptă, pentru a redresa întreaga viață românească din provinciile desrobite. Totul trebue refăcut din temelii, chiar și ceeace a putut scăpa urgiei bestiilor roșii, pentru a spăla astfel orice urmă a infecției pe care tiranica cotropire de abia un an a injectat-o în sufletul și trupul vieții românești.

Experiențele trecutului și chemarea imperioasă a însăși structurii speciale a vieții românești din aceste corturi de țară pretind măsuri întregi, îndrăznețe, radicale. Ar fi o crimă și mai mare, dacă vom începe să cârpim sdrențele cucerite prin atât de îmbelșugat sânge românesc, să gospodărim din nou cu aceiași nepăsare și să ședem, oarecum distrați, pe laurii victoriei.

Drept aceea, dacă acestea sunt gândurile: **să reclădim din temelii**, o serie de mari și spinoase probleme ce ne stau în ață și pe care trebue să le rezolvim, pieptiș, așa cum soldatul erou ne-a dat din nou acest pământ, în stăpânirea noastră.

Una din aceste probleme este aceea a **creditului de reconstrucție.** Este cea dintâi și cea mai urgentă, de rezolvarea ei cuminte și senină atârnând în cea mai bună parte opera de **refacere, metodică,** rațională, științifică.

Vom încerca, atât cât e posibil în cadrul unui articol de gazetă, să înfățișez unele observații asupra acesteia, cele mai multe dintre ele fiind fructul, nu al lecturilor doctrinare, ci al experienței de toate zilele în domeniul vieții economice.

Sub opera de reconstrucție românească, în provinciile desrobite, trebue să înțelegem refacerea totală a vieții românești; așezări omenești (locuințe), inventar agricol viu și mort, ateliere de meserii, industrii, comerț, instituții de cultură, școli, biserici, drumuri, căi ferate etc., cu un cuvânt totul ce reprezintă o valoare și un bun național.

Această refacere trebue să poarte un caracter specific românesc, ea reprezentând în acest domeniu o îndrăzneață încercare de a crea și noi Românii un tip de gospodărie și de așezări omenești, după natura și împrejurările vieții noastre specific naționale.

Să ai sate la fel, aliniate, înzestrate cu tot ce este necesar pentru valorificarea bunurilor materiale și morale și pentru apărarea sănătății și conservarea vitalității noastre proverbiale, să ai gospodării și așezări agricole dotate cu tot ce este necesar unei agriculturi raționale intensive, să ai orașe, cu comerțul, cu meseriile și industriile repartizate rațional și orientate după centrele de colectare a materiilor prime și după posibilitățile de desfacere mai economicoasă și mai rentabilă a produselor, mijloace de comunicație rapide și variate, iată schematic, ceace trebue să însemneze opera de reconstrucție românească în provinciile desrobite.

Pentru înfăptuirea acestui scop e nevoie de mari investiții, care nu pot fi acoperite decât prin credite masive.

Credite de refacere și credite de dotare (înzestrare), iată de ce este nevoe, în primul rând.

Operația în sine nu se poate face decât punându-se bazele unui mare institut de credit, cu capital mare și cu o organizare, de așa natură încât să permită finanțarea metodică, rațională și efectivă a operei de reconstrucție.

Nu intrăm în amănuntul dacă acest institut să fie înființat de Stat sau să fie particular, cu participația Statului. Chestiunea nu interesează și nu e nici momentul să o discutăm.

Ceace interesează și ceace trebue să reținem, este cu totul **altceva.** Acest instrument de finanțare a operei de refacere trebue să părăsească metodele vechi și calapoadele, în care sunt încleștate azi instituțiile noastre de credit existente. Dacă se va continua a se lucra cu aceleași metode și creditul va funcționa în cadrul acelorași tipare, prea bine cunoscute, opera preconizată va fi un bluff, ca atâtea altele, în schimb o serie nouă de îmbogățiți de războI va onora galeria războiului nostru sfânt.

Va trebui ca acest credit să fie **flexibil, adaptabil împrejurărilor excepționale și speciale, cuiant și moderat în pretențiuni.** El trebue închegat și altoit pe natura specială a însăși operei care săvârșește, având caracter permanent; **flexibil și moderat.**

Oamenii cărora li se dă în grije această operațiune, de care — după cum am spus — depinde totul, trebue să fie aleși. Să nu reedităm spectrul lugubru a ceeace a urmat după 1918 și aici ca și în Ardeal. Cunoscători ai problemei și ai nevoilor, onești și harnici, ei trebue să îmbrățișeze opera cu toată vânjoșenia. Dela creditul mărunt țărănesc, dela creditul uzual negustoresc până la creditul pe termen lung, pe întreagă această gamă a operei de finanțare, trebue să împace, pe de o parte necesitățile imperioase de refacere, oricum și în orice chip, cu minimum de formalități, și cu tot convoiul acela de șicane și de ermetice garanții, care zdrobesc elanurile și paralizează întreagă opera de reconstrucție.

Am credința că experiența trecutului este suficientă pentru a ne desmetici din reverie.

Am credința că sângele vărsat cu prisosință ne va determina a porni la lucru vrednic și durabil.

Dr. Ion Seracin

Hoinar prin Tiraspol

(Urmare din pagina I-a)

mea și mă simt fericit în mijlocul lor.

Străbat orașul cu pași siguri și cu toate că sunt pentru prima dată în el, totuși mă simt ca într'un oraș în care am mai fost de atâtea ori...

Tiraspol! Mă gândesc la trecutul lui încărcat de întâmplări românești, la congresul din 1917, la praporșicul Ștefan Bulat care a prezidat acest congres, la trimisul „Sfatului Țării" dela Chișinău, Gh. Mare, care a adus încă de pe atunci un tricolor pe care l-au purtat cu mândrie, poate pe aceleași străzi, și simt o clipă că trăesc acele întâmplări în toată splendoarea lor.

Tiraspol, capitala fostei Republici Moldovenești, unde chiar sub călcâi străin s'a scris și s'a citit în graiul cronicarilor moldoveni, mă primește cu toată căldura, ca pe un musafir pe care l-a așteptat cu drag, vreme îndelungată.

Găsesc aici, pe străzile acestui Tiraspol, tot soiul de oameni: Ruși, Ucraineni, Polonezi (și chiar jidani am văzut, dar aceștia se pare corvadă) și Moldoveni pe care îi recunoșteam dela depărtare.

E un oraș în care toate neamurile și-au găsit un plasament într'o funcție importantă cât au domnit bolșevicii peste obiditul norod moldovenesc, dar a predominat elementul jidovesc, concluzie la care ajungi când treci pe străzile mari lăturalnice, unde se mai observă — cu toate că ei lipsesc — specificul rasei lor de „popor ales".

S'au întors pribegii...

Hoinărind așa prin Tiraspol, la întâmplare, am întâlnit oameni cunoscuți și chiar prieteni, cu care am împărtășit în anii mulți și grei ai pribegiei, durerile și bucuriile refugiului.

Fiecare are de spus câte ceva, fiecare îmi împărtășește din amărăciunile sufletului său câte o lacrimă discretă, ca unui frate, dar în imposibilitate de a le fi de folos, mă despart de ei cu sufletul din ce în ce mai îndurerat.

Ilie Balan este un moldovean de ispravă din comuna Târnauca.

Au trecut 21 de ani de când a plecat de pe aceste meleaguri.

Astăzi s'a reîntors acasă, trecând Nistrul fără cuvenita autorizație, măcinat de dorul nestăvilit de a-și vedea părinții și frații rămași sub călcâiul dușman.

Acum 21 de ani, Balan Ilie, pentru niște crime imaginare împotriva regimului bolșevic, fusese arestat și aruncat în temniță, cu mâinile și picioarele legate, ca cei de pe urmă criminali.

A fost scăpat într'o noapte de cei șase frați ai lui și s'a salvat cu fuga peste Nistru.

In țară și-a câștigat existența cinstit, întemeindu-și un cămin modest, dar fericit.

Astăzi s'a reîntors cu orice risc în satul lui natal, printre oamenii în mijlocul cărora a copilărit, alături de frații săi și de tatăl pe care nu l-a văzut de 21 de ani.

Din ceeace a lăsat însă, n'a găsit decât un singur frate, iar satul părăginit, pustiu, ca după un uragan.

Unul dintre frați a fost împușcat de bolșevici. Tatăl său a murit la închisoare în Tiraspol, iar alți patru frați sunt deportați de vreme multă prin tundrele siberiene.

In sat n'au rămas decât acei cari pe vremuri îl arestaseră pe el și care îi împușcaseră pe unul din frați.

Au venit la el cu umilință în priviri, rugându-l să-i ierte.

Și Ilie Balan, în bunătatea lui nemărginită, le-a răspuns că i-a iertat.

Intr'o noapte însă, a apărut un avion sovietic, care a aruncat câteva bombe la marginea Tighinei.

Și bubuiturile s'au auzit până în Târnauca, unde se afla și Ilie Balan.

A doua zi dimineață, trecând prin sat, s'a întâlnit din întâmplare cu consătenii pe cari îi iertase în ajun cu atâta ușurință.

Privindu-l cu ură în priviri, i-au rânjit amenințător:

— Ai auzit avioanele noastre, aseară?

Se întorc repede ai noștri și de data asta nu mai scapi!

Chiar în ziua aceea Ilie Balan a trebuit să fugă încăodată din satul copilăriei lui, rușinat, umilit și venind la Tiraspol, mi-a spus cu durere amară în glas:

— Aș vrea să rămân aici, să nu mai iert buruiana rea, să fiu de folos țării și societății.

Și alții vin la rând

Cu moș Ion Dumitrașcu m'am întâlnit în fața Guvernământului, în timp ce stătea de vorbă cu d. colonel Georgescu, prefectul județului.

Se ducea la Grigoriopol unde a fost numit primar, alb de praf și de ani.

Se ducea în orășelul lui unde a mai fost primar, acum 26 de ani în urmă.

Mi-a vorbit cu drag despre ceeace ar vrea să facă acolo, iar entuziasmul cu care își spunea intențiile, îl arătau parcă mai tânăr și mai fericit.

Tot aici l-am găsit și pe Carp Istrate, un tânăr simplu și bun, originar din comuna Speia.

Cu el am colindat mai departe străzile Tiraspolului, intrând prin magazinele devastate de bolșevici și privind cu durere, opera criminală a [illegible]ilor.

Pe doctorul Ilie Zaftur, subprefect al județului Tiraspol, nu l-am găsit, căci era plecat spre Capitală.

M'ar fi bucurat mult să-l văd, căci e un moldovean de ispravă, din părțile locului, cu multă dragoste față de moldovenii lui.

Am cunoscut o fată

La Tiraspol sunt multe fete așa că o cunoștință, este ceva normal. Am întâlnit și fete cunoscute din Chișinău, dar n'am găsit acea particularitate în felul de a gândi și judeca lucrurile, pe care am descoperit-o la fata transnistriancă.

Era o moldoveancă din împrejurimele Tiraspolului, funcționară la o instituție.

In vârstă de 17 ani, s'a născut și a crescut în spiritul comunist.

In timp ce era lucrătoare într'o fabrică de conserve, urma și cursurile unui institut pedagogic.

In program se prevedea limbile franceză, germană, engleză, etc., dar nu cunoștea nimic, fiindcă profesorii erau obligați să aibă o sută de procente promovați și elevii știind aceasta, nu prea avea interese să știe neapărat franțuzește sau englezește.

Am întrebat-o cum se simte în prezent și mi-a răspuns că este mulțumită.

Am încercat să o asigur că după războI se va simți și mai fericită, când se vor găsi le toate și mai ales rând își va afla și un românaș cu:

„Mustăcioara lui
„Pana corbului..

Dar transnistrianca a strâmbat din nas, cu un vădit sentiment de oroare și mi-a spus că nu se va căsători niciodată.

— Nu se poate, domnișoară.

Ești tânără, drăguță și e păcat să renunți la farmecul vieții pe care toată ființa nu-l descoperă decât în dragoste și înțelegere.

— Dar ce-i acela iubire? m'a întrebat cu indiferență fata.

— Este ceva pe care n'o poți preciza în vorbe. Iubirea se trăiește, scumpă domnișoară.

— Cum?

— Intâlnești, după cum ți-am spus, un băiat care te place și pe care îl placi.

Vă căsătoriți și viața care se scurge de aici înainte, până la adânci bătrânețe în înțelegere și armonie, se numește că ți-ai trăit iubirea.

Mai ales dacă soțul e drăguț și-ți spune uneori la ureche, cu dragoste vorbe dulci.

— !?!?.

Mi-am dat seama că în sufletul acestei tinere fete, sentimentul iubirii era pervertit și am încetat discuția pe teama aceasta.

Așa a lucrat bolșevismul cu sufletele tinere.

Dominte Timonu

Răniții sărbătoresc cucerirea Odessei

Solemnitatea a avut loc în prezența Doamnei Maria Mareșal Antonescu

Eri după amiază a avut loc a Spitalul Z.I.303 o serbare prilejuită de căderea Odesei.

Doamna Maria Mareșal Antonescu a luat parte la această serbare, fiind primită de doamnele din comitet, de corpul medical în frunte cu d-nii profesori Manolescu-Strunga și Toma Ionescu și doamnele infirmiere.

S'a oficiat un serviciu divin, înălțându-se rugăciuni pentru Majestatea Sa Regele Mihai I, Majestatea Sa Regina Mamă Elena și Conducătorul Statului.

Corul studenților A.N.E.F. a intonat „Mulți ani trăiască".

Sfinția Sa preotul Mihail Bulacu, conferențiar universitar, a arătat cât de înălțătoare sunt clipele pe care le trăim și câtă bucurie revarsă în sufletele românești cucerirea Odesei, de către bravii ostași de sub comanda d-lui General Iacobici, înlăturarea primejdiei comuniste și izbânda Sfintei Cruci. Sfinția Sa aducând omagii Majestății Sale Regelui, răniții izbucnesc în urale și întreaga asistență, în picioare, a intonat „Imnul Regal".

Deasemeni, a fost salutat cu urale numele Mareșalului biruitor.

Părintele Bulacu a adus apoi mulțumiri doamnei Mareșal Antonescu, doamnei Veturia Goga, precum și comitetului, — d-nelor general Iacobici, general Anastasescu, general Șteflea, Canicov și tuturor celor ce conduc și lucrează pentru alinarea suferințelor răniților din acest spital.

D. Gh. Mitrică, student dela A.N.E.F., a arătat însemnătatea căderii Odesei și a salutat marele eroism al ostașilor noștri.

A urmat partea artistică, cu îngrijire alcătuită de artiști ai Operei Române, studenții A.N.E.F. și răniți.

D-nii Dragnea și Mihet Ion au recitat poezii patriotice, d-na Evantia Costinescu a cântat arii naționale, iar ostașii și corul A.N.E.F. au complectat programul.

Pe fețele răniților se citea mulțumirea acestor clipe de înălțare sufletească și de aleasă desfătare.

CRONICA ISMAILULUI

— SITUAȚIA AGRICOLĂ IN JUDEȚ —

Treeratul e pe sfârșite. S'au treerat până în prezent 99 la sută din recoltă, cu toate greutățile întâmpinate. Una dintre ele e insuficiența carburanților necesari mașinilor de treer. Depozitele de petrol din județ încă nu sunt deajuns aprovizionate. Din pricina aceasta întâmpină greutăți și arăturile de toamnă. Cu tot timpul secetos s'a arat până în prezent 17263 ha. și s'a început campania de însămânțare. Camera agricolă dispune de zece vagoane grâu selecționat pentru sămânță. S'a întocmit și planul de însămânțare care prevede pentru grâul de toamnă 44500 ha., iar pentru secară 17100 ha.

S'au colectat 25 vagoane de floarea soarelui pentru a fi expediate cu destinația Galați-București. Tranzacții mai active se înregistrează pentru porumb și orz. Se simte nevoia înființării unei uscătorii de porumb și a unor depozite pentru cereale. Recolta viilor compromisă pe trei sferturi.

In ceeace privește situația animalelor, avem de luptat cu golurile și epidemiile lăsate de bolșevici. In urma inventarierii s'a constatat că rușii au luat 7024 cai, 934 boi, 4337 oi și 497 porci. Cifre impresionante! Printre porci bântue pesta porcină, iar la păsări holera. Moștenire grea. Totuși elanului românesc nu te poți împotrivi. S'a luat măsurile dictate de împrejurări, s'au aplicat tratamente necesare, s'au făcut vaccinări și epidemia începe să scadă simțitor.

SITUAȚIA SANITARĂ

Și aici ca și pretutindeni autoritățile noastre au avut de făcut totul dela început, căci în timpul ocupației de tristă amintire a bolșevicilor asistența sanitară la sate era ceva inexistent. Mai mult decât atât, în urma lor bolșevicii au lăsat tifos exantematic, care a înregistrat câteva cazuri și la noi în județ, dar pe care organele noastre au reușit să-l combată și sunt pe cale să-l izgonească. In prezent funcționează șapte spitale din care două la Ismail și câte unul la Bolgrad, Reni, Cuza-Vodă, Regele Mihai I și Alexandreni.

Cincisprezece dispensare fixe și două dispensare mobile stau la dispoziția oricui pentru a alina durerile trupești.

S'au înființat și lucrează cu spor șapte băi comunale. S'au luat măsuri ca în comunele unde nu sunt dispensare să se organizeze mici farmacii conduse de agentul sanitar pe lângă fiecare primărie.

S'au distribuit în acest scop medicamente, seruri, vaccinuri, mașini de tuns și termometre.

Pentru sănătatea animalelor atât de valoroase astăzi s'a organizat serviciul veterinar condus de medicul veterinar insp. d. dr. Friedrich Gottreich. Acest serviciu a înființat și controlează în prezent trei abatoare la Ismail, Bolgrad și Reni prevăzute cu aparate moderne pentru constatarea sănătății animalelor aduse spre sacrificare.

Cu drept cuvânt toți cei ce aplică pe teren măsurile și hotărîrile căndite de guvernul Mareșalului Antonescu, punându-și la contribuție toată energia, merită laudele noastre și recunoștința țării.

COR.

TRANSNISTRIENII AU SOSIT IN SATELE LOR

Sâmbătă 18 Octombrie 1941 au sosit la Tiraspol un prim grup de 40 familii de Transnistrieni, venind dela București.

Ei se întorc în satele lor, după 25 de ani de refugiu.

Grupul de Transnistrieni a mers la cimitirul eroilor, unde au păstrat câteva clipe de reculegere pentru eroii ce s'au jertfit pentru desrobirea pământului românesc; apoi, s'au îndreptat spre sediul „Institutului Român Transnistrian", unde a manifestat entuziast pentru căderea Odessei.

UN GRUP DE ZIARIȘTI SPANIOLI NE VIZITEAZĂ ȚARA

Eri, la ora 21, au intrat în țară prin Curtici, ziariștii spanioli în frunte cu d. Alberto Fernandez Salamanca, directorul presei naționale spaniole, însoțiți de d. Aron Cotruș, consilierul nostru de presă la Madrid. Oaspeții au fost întâmpinați la frontieră de d. Titu Mihăilescu din direcția presei, care le-a adresat un cuvânt de bun sosit.

Pe peronul gării au eșit în întâmpinarea ziariștilor spanioli autoritățile locale, în frunte cu pretorul, primarul și alți fruntași localnici.

Intr'un frumos costum național, d-ra Precupescu a oferit oaspeților un buchet de flori, adresându-le câteva cuvinte de caldă prietenie.

La ora 22 oaspeții au plecat spre București.

PENTRU FAMILIILE EROILOR MORȚI IN RĂZBOIUL CRUCII

Familiile și camarazii ofițerilor, subofițerilor și ostașilor activi și de rezervă căzuți pentru Patrie și Cruce sunt rugați să trimită pe adresa Marelui Stat Major, Secția Propagandă (Biroul III), fotografiile scumpilor lor morți.

Fotografiile vor fi însoțite de următoarele date gradul, numele și pronumele, unitatea, profesiunea (pentru rezerviști), data și locul morții, localitatea unde este înmormântat.

Fotografiile trimise Marelui Stat Major vor fi reproduse [illegible] în cadrul tuturor [illegible] și mai tuturor cari [illegible] de albume [illegible].

Infiinţarea unui oficiu studenţesc pentru ocuparea de funcţiuni publice sau particulare

Realizarea unui deziderat al d-lui prof. M. Antonescu

Pe lângă Universitatea din Bucureşti va funcţiona un organ de informare şi recomandare a studentului în vederea ocupărei de funcţiuni publice sau particulare, oficiu care a fost instituit din iniţiativa d-lui Rector Horia Hulubei, în înţelegere cu d. Prof. Mihai Antonescu, Vice Preşedintele Consiliului de Miniştri.

D. Mihai Antonescu a dat dispoziţiuni ca toate departamentele şi întreprinderile particulare aflate sub control sau îndrumarea departamentelor să comunice acestui oficiu toate datele asupra posturilor vacante, pentrucă Universitatea să poată să recomande ocuparea lor prin studenţii merituoşi.

TIMBRE POŞTALE CU INSCRIPŢIA „ODESA"

Direcţiunea generală P. T. T., aduce la cunoştinţa publicului că în afară de timbrele poştale şi coliţele filatelice cu suprataxe în beneficiul operelor sociale ale consiliului de patronaj care s'au pus în vânzare în ziua de 11 Octombrie a. c. şi al căror tiraj este de 100.000 serii timbre şi 50.000 coliţe, se vor mai pune în vânzare în ziua de 25 Octombrie a. c. în acelaş scop, timbre şi coliţe având aceleaşi valori, subiecte şi culori însă surcharjate cu inscripţia: „Odesa" 16 Octombrie 1941. Tirajul timbrelor surcharjate este de 100.000 serii şi 50.000 de coliţe.

Timbrele vor avea putere de francare timp de 2 luni cu începere dela 25 Octombrie 1941.

Vânzarea timbrelor şi coliţelor surcharjate cu inscripţia „Odessa", se va face la oficiile poştale, câte maximum 10 serii şi 5 coliţe de persoană, proporţia fiind de 1 coliţă pentru două serii de timbre.

Instituţiile publice şi private îşi pot procura pentru personalul lor, timbre şi coliţe surcharjate, înaintând cereri însoţite de tablouri la Direcţia Generală P. T. T., direcţia Economatului.

In Bucureşti vânzarea timbrelor se va face atât la ghişeul filatelic din Palatul Poştelor Calea Victoriei, cât şi cele 6 oficii de sectoare.

Ştiri din Căuşani

Duminică a sosit în localitate d. prof. dr. I. Bălteanu, consilier de Stat pe lângă ministerul sănătăţii, care a fost întâmpinat de d. dr. Dumitru Comârzan, medicul şef al spitalului din Căuşani, dr. Olaru, şeful laboratorului din Tighina, dr. Grigorescu, etc.

D. prof. Bălteanu a vizitat spitalul nostru, interesându-se îndeaproape de toate nevoile şi lipsurile acestui aşezământ.

D-sa a mulţumit d-lui dr. Comârzan de modul cum a ştiut să se intereseze de toate nevoile acestui spital şi să-l pună în slujba obştei într'un timp relativ scurt.

Din partea Direcţiunei Sănătăţii din Basarabia, d. prof. Bălteanu a promis tot concursul pentru ca munca depusă aici să-şi ajungă scopul şi să fie mereu în serviciul locuitorilor din această plasă.

S'a constatat cu acest prilej că spitalul din Căuşani, care a fost clădit în 1908, de către familia proprietarilor Efremov, din piatră şi cărămidă, la 28 Iunie 1940, a fost lăsat în perfectă stare de funcţionare, dar la ocuparea Basarabiei de către victorioasele forţe ale armatei române, bolşevicii în timpul retragerei lor au dat foc la tot spitalul, încercând să-l distrugă. Din fericire n'au ars decât câteva pavilioane, iar parte au scăpat neatinse. Datorită d-lui dr. Comârzan, acest spital a fost reparat şi pus în funcţiune. Deocamdată spitalul duce lipsă numai de lemne, fapt pentru care s'a intervenit pe lângă d. prof. I. Bălteanu, ca să se facă cuvenitele intervenţii pe lângă autorităţile competinte spre a dispune aprovizionarea spitalului cu lemne, de care se simte absolută nevoie.

D. prof. Bălteanu a invitat apoi pe d. pretor Gall, cu care s'a întreţinut mai mult timp discutând diferite probleme de ordin sanitar care urmează a se înfăptui în această plasă.

Dela spital a fost vizitată baia comunală care deasemeni a fost nimicită de flacări în urma retragerii bolşevicilor, hotărându-se ca această baie să fie reparată şi pusă deasemeni în serviciul locuitorilor cât mai curând.

La această operă obştească pentru sănătatea sătenilor, d. pretor Gall a promis că va da tot concursul.

De aici, d. prof. Bălteanu care venea dinspre Tighina, a pornit la Comrat, unde deasemeni se repară spitalul care a fost ars cu desăvârşire, urmând apoi să inspecteze instituţiile sanitare din Cetatea-Albă şi din celelalte judeţe din sudul Basarabiei.

*

Tot Duminică a avut loc un Te-Deum la biserica din localitate, aducându-se mulţumiri Domnului pentru ajutorul dat armatei române cu prilejul cucerirei Odesei. Te-Deum la care au luat parte reprezentanţii tuturor autorităţilor şi o mare mulţime de lume. Norodul a izbucnit în furtunoase urale, exprimându-şi nețărmurita satisfacţie că au fost scăpaţi cu desăvârşire de furia iudeo-comunistă.

Preotul precum şi reprezentanţii autorităţilor, au arătat apoi importanţa victoriei armatei române, aducându-se mulţumiri lui Dumnezeu, preamărire M. S. Regelui şi Conducătorului Statului.

DELA COMISIUNEA MIXTĂ ROMÂNO-BULGARĂ PENTRU SCHIMBUL DE POPULAŢII

COMUNICAT

Toţi românii evacuaţi din judeţele Durostor şi Caliacra, care au lăsat acolo pământ sau orice alt imobil rural (în afară de loturile de colonizare) sunt din nou înştiinţaţi să trimită cel mai târziu până la 10 Noembrie 1941 pe adresa Comisiunea Mixtă pentru schimbul de populaţii, Bucureşti, Palatul Adunării Deputaţilor, copii de pe actele de proprietate.

Copiile vor fi certificate de primăria locului unde locuesc în prezent.

Institutele de credit şi particularii, în calitate de creditori, care deţin acte de proprietate ale evacuaţilor, vor remite copii de pe acte în acelaş termen, atât în interesul lor cât şi al debitorului.

Fără aceste acte trimise în termenul arătat, nu se pot încheia situaţiile de bunuri pe baza cărora Statul va acorda despăgubiri.

In acelaş timp toţi evacuaţii de toate categoriile vor comunica Comisiunilor şi locul unde şi-au avut domiciliul în judeţul Caliacra şi Durostor, precum şi domiciliul actual, pentru a li se putea face comunicările necesare şi a li se trimite situaţiunea bunurilor lor.

Insemnări din linia I-a

HÂNCEŞTII: ADEVARATA NOASTRĂ RĂZBUNARE

Pieptănarea fortăreţei invicibile.- Umilinţa din anul trecut.- Numai flăcări, fum, şi pustiu.- Ii urmărim până la marginea pământului

Pădurea Hânceştilor părea o fortăreaţă de nepătruns Sub sprijinul artileriei şi aruncătoarelor, care ne topeau, ruşii se instalaseră pe toată liziera pădurii şi descleştau o adevărată lavă de foc contra cutezătorilor.

Răbdarea noastră se încordase până la rupere. Cinci contra atacuri respinsesem cu prea puţine pierderi şi artileria lor nu mai înceta, ca o răuşită ce-ţi sparge timpanul şi-ţi fărâmiţează nervii. Ne gândeam cu jumătate de inimă la ce-ar fi putut să urmeze.

Dar tocmai în momentele acestea de cumpănă hotărîtoare şasezeci de avioane amice despicau cerul, în seara aceea calmă de Iunie apropiindu-se de liniile noastre. Sclipeau helicele în violetul serii ca nişte evantaie împănate de marchiză, iar murmurul străveziu al motoarelor plutea ca cel mai eroic marş deasupra ogoarelor înflorate de degetele dulci ale amurgului ce se apropia.

Devenisem copii. Intocmai ca şi ne simţeam lacrimile emoţiei sub pleoape pentru gândul celor din urma noastră la necazurile sub care rezistau şi ne ustura inima de bucurie. Venea sbârnâind salvarea, răzbunarea şi victoria. Zâmbeau toate în faţa ochilor noştri. toată vegetaţia căpătase putere de manifestare omenească şi fremăta împreună cu noi. Numai cine a fost în linia 1-a a gloanţelor ochite, acela poate să-şi dea seama, de o astfel de bucurie, prin neobişnuita ei, rămâne crispată pe obrazul plin de praf ca un rânjet nebunesc, deşi o astfel de senzaţie tare încremeneşte umedă pe buze, ca un scâncet.

— Uiu, uiu, iu, au dat de dracu ruşii — strigau soldaţii, întrecându-se unii pe alţii.

— Ii scoate din borţi, ca pe căţeii pământului.

— Mamă, mamă, n'aş vrea să fiu nici un minut în pielea lor.

— Să vedem acum cine o să mai contraatace.

— Le-a pierit sufletul, măi fraţilor!

Intr'adevăr, tunurile şi aruncătoarele încetaseră. Urmăream splendida manevră a bombardierelor noastre. Au ocolit pădurea prin toate punctele cardinale şi apoi au început s'o piseze dela olaltă. Oricât aş căuta să descriu acum bombardamentul acela, cine nu l'a văzut nu va crede. Săreau copacii cu rădăcină cu tot până la 10 metri înălţime deasupra coamei pădurii, ca nişte libelule plutitoare deasupra apelor, capete de cai ajungeau printr'o foarte regulată circumferinţă până la marginea pădurii, picioare, mâini, ţigve şi trupuri sfârtecate dansau ca nişte stafii din basme printre frunzişul ţipător, parc'ar fi fost de metal, explozii fantastice răbufneau din pădure, parcă s'ar fi spart intestinele pământului. Pretutindeni fum aspru şi pucios, nu se mai deschea orizontul, iar stropii de sânge ca din nişte pompe se revărsau, probabil, prin toate umbrele, pe toate trunchiurile ca nişte voevodale peceţi de supremaţie războinică.

Bombardierele se învârteau la 100 metri înălţime şi-şi descărcau proviziile ucigătoare. Am văzut mai târziu, că loveau cu o preciziune matematică.

Şasezeci de avioane au venit, şasezeci au plecat ca nişte cocori, vestitori în ţară a unei primăveri încărcate de glorie.

Pieptănarea fortăreţei invincibile

Pădurea îşi cocoţase deasupra frunţii o pălărie neagră de fum, mirositoare a sgură. Verdeaţa ei părea fără viaţă, parc'ar fi îngheţat-o spre eternă păstrare cine ştie ce presiune de vapori îngheţaţi din fantezia vreunui colonel Royet, autorul „Sfârşitului lumii".

Ordinul a fost scurt: **Să curăţăm pădurea.** Şi am pornit prin rarele ciripiri de puşcă, ce se mai puteau auzi, din diferitele părţi ale desişului. Cu baioneta la armă răscoleam tufişurile, dând nerăbdători într'o parte braţele ocrotitoare ale crengilor. Gloata de prizonieri — cerchezi somnoroşi şi răi — i-am expediat în urmă. Leşurile se întindeau pe vreascurile umede ca râmele şi gemetele se căţărau pe copaci ca nevăstuicile din toate gropile. Bombele de calibru extrem de mare ale aviaţiei uciseseră mii de bolşevici. Trosnea metalul sutelor de arme sovietice lăsate de inamic sub puricii bocancilor noştri, lăzi de cartuşe goale şi pline se aliniau fără voie în faţa paşilor noştri, iar lângă o groapă cu coridor subteran am văzut un ofiţer rus, probabil locotenent cu toracele tăiat în două de o schijă enormă Copacii tunşi deschideau lumină de pătrundere înainte. Pe la mijlocul pădurii stăteau brandturile cu servanţii prăvăliţi pe o rână şi cu creerii în cutia de muniţii; mai încolo un tun cu tunarii adormiţi pentru eternitate şi cu caii întorşi cu picioarele în sus şi sânge, sânge, sânge... pe toată întinderea pădurii, roşu ca steaua ideologiei comuniste. Prea puternic şi prea surprinzător a fost atacul aviatic.

Nimeni nu ne mai rezista. Simţeam cum fug printre crengi resturile armatei sovietice spre Hânceşti, iar urmărirea noastră nu avea contenire. Ne-am îngrozit de prada ce-o luam şi de spectacolul ce ni se descoperea, demn de amănunţimea descriptivă a lui Walter Scott. Parcurserăm cinci kilometri cu sufletul la gură. Numai în fugă, răscolind ierburile, descoperind depozite de grenade neatinse, descoperind tunuri şi aruncătoare, descoperind „ciolovecii" camuflaţi prin desişuri greu de pătruns şi disparaţi de mulţimea celor ce au luat-o la fugă, care ridicau mâinile numai la auzul apropierei noastre, pătrunzând ca umbrele prin toate colţurile, uitându-ne în toţi copacii, ceeace ne-a dat putinţa să observăm câteva mitraliere aruncate ca nişte păsări împăiate între ramuri, cu puşcaşul făcut praf la rădăcina stejarului, înfigând baioneta în toate amplasamentele şi numărând mitralierele ce rămâneau în urmă şi zorind să atingem cât mai iute cealaltă liziera a pădurii.

Am ajuns, dar nu puteam să ne odihnim. Goana trebuia continuată. Ne aflam nu departe de sat, care se şi vedea fumegând şi cu care aveam o răfuială mai veche. Ne distra dezordinea, cu care se retrăgeau sovieticii din Hânceşti. Puteam observa oameni împingând la tunuri şi cai mergând slobozi pe şosea.

Artileria noastră, a cărui observator era cu noi în linia 1-a sfărâma Hânceştii sub lovituri sigure şi pline.

Batalionul nostru se revărsa în rele spre veranda Hânceştilor, într'adevăr, ca o vijelie. Castelul lui Manuc-Bei ardea.

UMILINTA DIN ANUL TRECUT

Hânceştii, această scârnavă şi obsedantă amintire din anul trecut, când jidanii cu banderole la mână ne luau în timpul retragerii caii de la căruţe şi ne controlau conţinutul samarelor, când deacurmezişul şoselei instalaseră banditii aceştia ai lui Iuda baricade de trunchiuri de copaci, pentru a ne forţa să coborâm în noroaie şi prin asta să întârziem cât mai mult ajungerea noastră peste Prut, când hohoteau, când ne'njurau biciuindu-ne obrazul cu rânjetul satisfacţiei lor, când jidoafcele ne făceau din pumni şi ne smulgeau ciuturile dela fântâni pentru a nu ne putea adăpa setea, astăzi o vedeam arzândă înaintea paşilor noştri şi ne părea rău, că arde. Era prea uşor.

Aici, în Hânceştii aceştia, cu panta priporoasă din mijlocul satului ne-au ajuns tankurile ruseşti, încrucişându-se pe drum, încurcându-ne coloana noastră şi oprind-o ceasuri întregi după fiecare zece metri de mers, în hohotul fericit al perciunaţilor.

Tot aici, avioanele sovietice coborau până la 50 metri speriind animalele, care rupeau căruţele şi hamurile şi tot aici am simţit cea mai grozavă umilinţă, pe care am fi putut-o suporta.

Ce-or fi făcând oare acum aceiaşi jidani fericiţi din anul trecut? Cui mai rânjesc? Vestitele tankuri încotro se îndreaptă?

Vroiam să le dăm o lecţie de dreaptă răzbunare, însă grabnica lor fugă nu ne da putinţa. Deşi înfrângerea şi bombardarea cruntă a satului le putea spune ceva.

NUMAI FLACARI, FUM ŞI PUSTIU

Intrarea în Hânceşti nu ne-a satisfăcut. Numai flăcări, fum şi pustiu. Ardeau cu limbi neregulate şi săltăreţe toate casele evreeşti din strada principală, castelul lui Manuc-Bey părea un rug imens, a cărui încetare s'ar fi putut amâna peste cine ştie câte ore, uşile dela celelalte case erau deschise ca în amiaza mare, deşi nu se mai vedea aproape, fără nicio vietate în ele, pe la colţuri de garduri grenade aruncate în fugă şi mine fără fitil şi capsă trântite, aşa inofensive cum erau, o lovitură de bombă spărsese un perete al şcolii, valuri de fum înecăcioase ne obliga să trecem repede de sub îmbrăţişarea lui, mobile răsturnate în stradă călcate de copite puternice şi sparte, cearceafuri albe aruncate, saltele de lângă despicate şi pulverizate de-acurmezişul drumului, literatură comunistă în volume mari şi legate în piele se amestecase cu smârcul dela puţuri, iar flăcările se întâlneau pe cer, ca un balet exotic de lumini puternice şi lungi.

Am fi vrut să găsim Hânceştii întreg, cu toţi jidanii din anul trecut în el şi apoi să începem judecata. N'am găsit decât o ruină.

Deschideam uşile la case şi cotrobăiam ca portăreii pe sub laiţe şi în pivniţi, doar am găsi ceva. Casele jidoveşti erau pustii şi miroseau a igrasie şi a neaerisire. Numai câinii urlau la capăt de sat, în aşteptarea stăpânilor. In Hânceşti am văzut prima dată geamuri cu panglici de hârtie lipite în zigzaguri şi nu ştiam pentru ce. Mai târziu am aflat că ele trebuiau să ocrotească geamul, să nu se spargă din cauza zgomotului bombelor explodate.

Era o căldură de infern în mijlocul satului şi nici un foc de puşcă de nicăeri.

Ii urmărim până la marginea pământului

Era sigur, că moldovenii satului acesta, adevărat tâng cu o înfăţişare plină de viaţă odată, fugiseră din sat mai de mult, undeva prin râpi camuflate, prin vii sau livezi, undeva mai departe în orice caz, aşteptând să treacă urgia.

Nu înţelegeam însă ce s'a făcut cu jidanii? Să fi plecat toţi, era imposibil, dar nu-i puteam găsi, nu aveam timp să-i găsim.

Trebuia să urmărim retragerea nepofiţiţilor oaspeţi din anul trecut, ca să nu le dăm putinţă să se organizeze.

Am pornit mulţumiţi, că cel puţin aviaţia şi artileria ne-au răzbunat româneşte. Ne-au şters palma umilinţei.

Luna se ridicase sus şi plutea prin flăcări, ca un talger de lumină, părea decolorată şi uneori tristă, poate fiindcă focul pământean, care mistuia netrebnicia, în momentul acela îi furase toată poezia şi romantismul.

Pentru misionarii şi propagandiştii transnistrieni

La protopopia oraşului Chişinău, în localul Consistoriului se găseşte un număr de exemplare din gazeta „Lumina Satelor" din Sibiu, gazetă care a venit în urma plecării I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Domnii misionari şi propagandişti care trec spre Transnistria sunt rugaţi a se opri în Chişinău şi a lua aceste gazete, spre a le împărţi moldovenilor de dincolo de fluviu.

AUTORITĂŢILE ROMÂNEŞTI LA ODESSA

Sâmbătă dimineaţă, la orele 11, au sosit la Odesa d. prof. Gh. Alexianu — Guvernatorul civil al Transnistriei — însoţit de d. General Macici, Secretar General Cercavschi, Gherman Pantea — primarul Odesei, maior Vasiliu, director Frasin Munteanu Râmnic şi Veuca.

La Comandamentul oraşului d. Prof. Alexianu, a fost primit de d. General Glogojanu Comandantul militar al Odesei şi Colonel Ionescu Mangu.

Aci, s'a ţinut o conferinţă, după care au fost cercetate mai multe edificii pentru instalarea autorităţilor româneşti.

La orele 16, D. Guvernator a părăsit Odesa plecând spre Tiraspol; în drum s'a oprit la cimitirul eroilor din Moldovanca, unde s'a păstrat câteva clipe de reculegere pentru cei ce au căzut în memorabila luptă contra bolşevismului.

DUCELE ITALIEI OMAGIAZĂ VREDNICIA ROMÂNEASCĂ DOVEDITĂ DE OSTAŞII MAREŞALULUI LA ODESA

Cu ocazia ocupării Odessei de către trupele române domnul Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a primit din partea Ducelui următoarea telegramă:

Mareşalului ANTONESCU

Conducătorul Statului

Cartierul General

Ştirea ocupării Odesei de către valoroasele trupe comandate de Domnia Voastră a stârnit o vie bucurie poporului italian. Vă trimit felicitările mele cele mai prieteneşti împreună cu ale forţelor noastre armate.

MUSSOLINI

Domnul Mareşal Antonescu, a răspuns cu următoarea telegramă:

EXCELENŢEI SALE DUCELE MUSSOLINI

Vă rog să primiţi mărturia caldă a gratitudinii mele pentru mesagiul ce ne-aţi adresat în numele poporului italian, al Armatei şi al Excelenţei Voastre cu prilejul ocupării Odessei.

Excelenţa Voastră care a început cu două decenii în urmă lupta împotriva comunismului, poate azi trăi alături de noi această biruinţă în contra bolşevismului. La războiul anticomunist au contribuit nu numai armele italiene dar şi armele spirituale al Fascismului.

MAREŞAL ANTONESCU

TELEGRAMA MINISTRULUI DE EXTERNE AL REICHULUI

D. Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului şi Comandant de Căpetenie al Armatei, a primit următoarea telegramă de felicitări din partea d-lui Ioachim von Ribbentrop, Ministrul de Externe al Reichului.

EXCELENŢEI SALE CONDUCĂTORULUI STATULUI, MAREŞAL ION ANTONESCU

Bucureşti

Vă rog, Excelenţă, primiţi cordialele mele felicitări pentru marele succes obţinut de vitezele trupe româneşti prin cucerirea Odessei, după o luptă dârză, ca o încoronare a războiului dus împotriva bolşevismului.

IOACHIM VON RIBBENTROP

Ministrul de Externe al Reichului

La această telegramă, d. Mareşal Ion Antonescu a răspuns următoarele:

EXCELENŢEI SALE IOACHIM VON RIBBENTROP, MINISTRUL DE EXTERNE AL REICHULUI

Vă mulţumesc călduros pentru felicitările ce mi-aţi trimis după biruinţa dela Odessa care a dat Armatei noastre, după mândria de a lupta alături de Marea Armată Germană pe aceia de a-şi arăta credinţa în lupta pentru civilizaţie.

MAREŞAL ANTONESCU

RĂSPUNSUL D-LUI DR. GOEBBELS LA TELEGRAMA DE MULŢUMIRE A D-LUI PROF. MIHAI ANTONESCU

La telegrama de mulţumire trimisă de domnul Mihai A. Antonescu d-lui Ioseph Goebbels, ministrul Propagandei Reichului, pentru felul cum Radio-ul german a anunţat ocuparea Odessei, d. Ioseph Goebbels a răspuns prin următoarea telegramă:

Mulţumesc din inimă Excelenţei Voastre pentru prieteneasca telegramă trimisă cu ocazia ocupării Odessei şi aşi dori să Vă exprim pe această cale admiraţiunea mea pentru vitezele trupe române şi să Vă transmit felicitările mele cordiale pentru mândra victorie.

Ministru al Reichului

Dr. GOBBELS

D. PROF. MIHAI ANTONESCU A FELICITAT PE D. GENERAL IACOBICI COMANDANTUL ARMATEI A IV-A

Cu ocazia ocupării Odessei de către trupele româneşti, domnul Mihai A. Antonescu, Vice-preşedintele Consiliului de Miniştri, a trimis d-lui general I. Iacobici, comandantul Armatei IV-a, următoarea telegramă:

Domnului general I. IACOBICI

Comandantul Armatei IV

In numele Guvernului vă rog să primiţi D-le general, mărturia sinceră a recunoştinţei noastre pentru biruinţa prin care brava Armată română din faţa Odessei, sub comanda dvs., ne-a adus bucuria gloriei şi mândriei româneşti.

MIHAI ANTONESCU

Vicepreşedintele Consiliului de Miniştri

La această telegramă, d. general Iacobici a răspuns următoarele:

Domnului MIHAI ANTONESCU

Vice-preşedinte al Consiliului de Miniştri

BUCUREŞTI

Vă rog să primiţi personal şi să transmiteţi Guvernului, călduroasele mele mulţumiri pentru felicitările ce mi-aţi transmis cu ocazia căderei Odessei. Sunt fericit că mi-a fost dat să pot contribui în fruntea bravei armate a IV-a, la realizarea unui nou şi însemnat pas pe drumul marei victorii finale, spre care păşeşte neamul nostru biruitor.

General IACOBICI

ULTIMA ORA

TRUPELE GERMANE AU AJUNS IN APROPIEREA MOSCOVEI

STOCKHOLM, 21 (Oriente). — Știrile primite la Londra, după care germanii au ajuns la o distanță de aproximativ 30 de kilometri de Moscova, au produs o puternică stare de pesimism în cercurile britanice.

Alte știri din sursă sovietică arată că atacul final german împotriva capitalei sovietice nu mai poate întârzia. In cercurile militare engleze s'a ajuns la convingerea că intrarea forțelor germane în Moscova, este chestiune de zile.

„SOARELE LUI STALIN A APUS"

Profeticele mărturisiri ale unui comisar sovietic

BERLIN, 21 (UTA). — Cu prilejul luptelor efectuate pe malurile fluviului Nipru, — așa anunță un corespondent de război al ziarului „Berliner Boersenzeitung" — a fost rănit mortal comisarul de batalion sovietic și concomitent fiind și comandantul batalionului I din regimentul 47 infanterie, divizia 73, numit Grotșenko. Inainte de a muri, a făcut în fața soldaților germani mărturisiri senzaționale asupra perspectivelor ce-i așteaptă pe bolșevici în urma execrabilei conduceri a războiului sovietic.

„Soarele lui Stalin a apus. Impotriva puternicei organizări germane nu putem noi lupta cu haotica noastră desorganizare.

Deși s'a construit din timp în Urali fabrici de avioane, și de muniții, în urma masivelor atacuri executate de aviația germană, au fost nimicite cantități uriașe de mașini și instalații industriale de mare valoare și absolut trebuincioase atât în Leningrad cât și în Moscova. Fabricile de armament și de avioane din Urali, în consecință, nu sunt capabile să înlocuiască marile pierderi suferite de noi. Noi toți ne exprimăm temerea că și deasupra Kremlinului nostru din Moscova, va fi văzut fâlfâind drapelul cu svastică al Germaniei".

TOATĂ REGIUNEA INDUSTRIALĂ a bazinului Donețului va fi curând în mâna Germanilor

BERLIN, 21 (Rador). — In legătură cu comunicatul militar german de Marți se dau următoarele amănunte:

Prin ocuparea unei părți destul de importante din regiunea industrială a bazinului Donețului și prin ocuparea capitalei acestei regiuni, Stalino, se desenează primele rezultate importante ale operațiilor care sunt urmarea logică a victoriei obținute prin bătălia dela Marea de Azov.

Portul Taganrog a fost cucerit de acum trei zile. Acum a venit rândul orașului Stalino și a unei părți importante din regiunea industrială a bazinului Donețului.

Prin cucerirea bazinului Donețului, Sovietele pierd două treimi din industria lor grea.

Orașul Stalino este un oraș industrial, de aproape 500.000 locuitori. El este un important nod de cale ferată și are numeroase furnale, oțelării și laminoare.

Importanța unei alte uzine siderurgice din oraș reiese chiar din numele său, care este „Uzina Stalin".

Fabricile de tunuri și de muniții, fabricile de pulbere și uzinele de explozive, uzinele ce construesc mașini și tractoare, uzine fabricând azot, ca și alte întreprinderi chimice din oraș, înființate aci din cauza enormei producții carbonifere a bazinului Donețului, care a fost în 1938 de 78 milioane de tone, lucrau în primul rând pentru înarmarea Rusiei Sovietice. Cărbunele din bazinul Donețului se pretează în deosebi la prefacerea în coks.

Aproape întreaga Rusie europeană depinde, pentru industriile sale metalurgice și uzinele producătoare de mașini, de coksul din bazinul Donețului. In plus, căile ferate sovietice aproape în întregime consumă același cărbune.

Ocuparea bazinului Donețului dezorganizează complet întreaga economie sovietică.

Urmărirea continuă cu un ritm vertiginos, a adversarului învins și înaintarea irezistibilă a formațiilor germane își au încoronarea lor victorioasă prin ocuparea acestui bazin.

Aviația germană, care și-a îndreptat din nou atacurile sale contra Moscovei și Leningradului, a efectuat în acelaș timp raiduri contra Liverpolului și a instalațiilor portuare și de importanță militară depe litoralul de est și de sud-est al insulei britanice.

La nord-est de Hull, un mare vas de comerț de 10.000 tone a fost scufundat.

Aviația britanică și, prin ea, aprovizionarea cu produse importate a Marei Britanii a suferit o nouă și mare pierdere în urma succesului deosebit de remarcabil obținut în „bătălia din Atlantic" de arma submarină germană.

Șapte vase de comerț inamice cu o deplasare totală de 38.200 tone, au fost scufundate și vasul împrospător al balenierelor britanice SVENDFOYA, de 14.596 tone, a fost avariat de o torpilă atât de serios, încât nu va mai putea servi la vânatul balenelor.

Pierderea unui vas împrospător a balenierelor atrage în mod necesar după sine o scădere ireparabilă a cantităților de grăsime ce servesc la aprovizionarea Marei Britanii și constitue, deci, o lovitură din cele mai simțitoare date economiei de război britanice.

IN REGIUNEA DONEȚULUI AVIAȚIA GERMANĂ A ATACAT CU SUCCES TRUPELE SOVIETICE IN RETRAGERE

BERLIN, 21 (Rador). — In sectorul sudic al frontului de răsărit, forțele aeriene germane, sprijinind operațiunile trupelor terestre, au obținut în ziua de 20 Octombrie noi succese importante și au pricinuit bolșevicilor pierderi serioase.

Mai multe aeroporturi sovietice au fost bombardate cu succes. Pe unul din aeroporturile atacate, au fost distruse pe sol 15 avioane și 6 baloane captive sovietice. Atacurile avioanelor de luptă și de bombardament în picaj germane au distrus două baterii sovietice și au scos din luptă numeroase alte baterii. Deasemeni au fost distruse numeroase locomotive.

In regiunea Donețului, trupele sovietice în retragere au fost atacate cu succes, iar linii ferate și șosele importante au fost deasemenea lovite. Sovietele au pierdut aci trei tankuri, mai multe tunuri și 250 de camioane.

Coloană motorizată românească înaintează pe frontul Niprului

COMUNICATUL GERMAN

ORAȘUL STALINO, CAPITALA BAZINULUI DONEȚULUI OCUPAT DE TRUPELE GERMANE

BERLIN, 21 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

Formațiuni germane și italiene au ocupat eri regiunea din jurul localității Stalino, unul din centrele cele mai importante ale industriei de arme din basinul Donețului. Drapelul german fâlfâe pe o mare uzină din acest oraș.

Cu prilejul curățirii câmpului de luptă dela est de Briansk, generalul Petroff, comandant șef al armatei a 50-a sovietice și membru al Sovietului Suprem, cum și mai mulți ofițeri din statul său major, și-au găsit moartea.

Avioane de luptă au bombardat obiective importante situate în Moscova și Leningrad.

In lupta contra navigației engleze de aprovizionare, submarine germane au scufundat în Atlantic șapte vapoare de comerț inamice cu o deplasare totală de 38.200 tone.

Marea uzină plutitoare, baleniera britanică „Svendfoyen", a fost lovită de o torpilă și grav avariată.

La nord-est de Hull, avioane de luptă au distrus un vapor de comerț cu o deplasare de 10.000 tone. Un alt vapor mare a fost avariat de o bombă.

Noaptea trecută, aviația germană a atacat importantul port de aprovizionare Liverpool cum și alte porturi și instalații militare de pe coasta de est și sud-est a Angliei.

CAPITALA ROȘIE ARDE!...

Revolta poporului înăbușită în sânge. Comisarii își evacuiază averile sub protecția N. K. V. D-ului

HELSINKI, 21 (Telegr. part.). — In cadrul emisiunii din noaptea spre 21 Octombrie a. c., radio-emițătorul clandestin al leniniștilor din Rusia Sovietică a transmis un expozeu făcut de generalul maior Muralov asupra situației catastrofale militare și politico-administrative în care se găsește U. R. S. S. în momentul de față.

După ce a descris mersul operațiunilor, evidențiind înaintarea fără greș a forțelor armate germane, generalul-maior Muralov a subliniat că și cele mai de frunte trupe sovietice aruncate în luptă până acum de pseudo-strategii nepriceputului Stalin, au fost nimicite.

Și crainicul postului „Garda Veche" se întreabă: „In fața acestei situațiuni, ce mai putem noi opune înaintării germane? Copiii, bătrânii, femeile sau tinerii neinstruiți, pe cari îi svârle în foc trădătorul Stalin? După incalculabilele pierderi pe cari le-am suferit în ultimele două săptămâni, nu putem ajunge decât la o singură concluzie: inutilitatea continuării războiului. In afară de milioanele de oameni uciși, răniți sau făcuți prizonieri de germani, noi am pierdut peste 15.000 tunuri. Prăbușirea noastră militară se datorește numai și numai incapacității călăului Stalin. El a ordonat să fie mobilizați, până și copiii de 12 ani. Dar cu ce să-i înarmeze în fața blindatelor germane? Cu secerea și ciocanul?

Acest trădător al intereselor poporului sovietic vrea să lupte cu orice preț. Cu aere de mare generalism și de iscusit conducător de războaie, el a spus: „Pacea este o rușine, războiul este o onoare!"... Realitatea însă este alta: Stalin a fost cumpărat prin arginții capitaliștilor anglo-americani ca să distrugă milioanele de țărani și de muncitori sovietici. Iată dar, că voi nu luptați pentru Patrie, cum v'o spune călăul vostru, ci pentru interesele burgheziei anglo-americane. Ca să vă dați seama de jocul de duplicitate al Angliei și Americei, Churchill și Roosevelt văzând că Stalin se prăbușește, au început tratative cu un alt trădător al muncitorimei sovietice, faimosul aventurier, avocatul Kerensky, pe cari ei îl pregătesc pentru dictatura de mai târziu asupra oprimatului popor sovietic".

In continuare, crainicul postului **Staraia Gwardia** *chiamă Moscova la apel. Radio-emițătorul leniniștilor din capitala Uniunii Sovietice își începe emisiunea cu următoarele:*

„Moscova este în pragul de a fi prinsă complect în vâlvătăile războiului. In oraș se petrec scene sfâșietoare. Aspectul Capitalei este groaznic. Incepând din gări, toate străzile sunt pline de cadavre de femei, copii și bătrâni. Fabricile și uzinele ard. Aviația lovește obiectivele în plin. Bubuiturile tunurilor germane se aud tot mai aproape. Panica nu se poate descrie. Fuge fiecare [illegible] poate. Guvernul, în frunte cu trădătorul Stalin, a fugit într'o direcție necunoscută. Coloane întregi de auto-camioane cu provizii alimentare și cu averi fabuloase ale comisarilor poporului, iau direcții necunoscute sub puternica pază a agenților N. K. V. D.-ului. La eșirea din oraș, o coloană a fost atacată de o massă înfuriată de oameni îndobitociți de ură și de foame, dar cekiștii i-au curățat până la unul. Arestarea locuitorilor continuă. Comisarul N. K. V. D.-ului, Beria, a dat ordin ca trenurile să stea timp de 3 zile exclusiv la dispoziția membrilor partidului și ai guvernului pentru evacuarea averilor lor. Un fapt semnificativ s'a petrecut în gara „Belorusia": un tren sanitar plin cu răniți urma să părăsească Moscova. Din ordinul lui Beria, și acest tren a fost rechiziționat pentru nevoile de evacuare ale fugarilor, în timp ce răniții au fost aruncați în niște magazii.

Noi, leniniștii Moscovei, organizăm dese meetinguri și explicăm populației ce trebue să facem după fuga rușinoasă a trădătorilor. Cetățenii însă fug în debandadă. Anarhia domnește în special în cartierele muncitorești. Cu toată starea de asediu, demonstrațiile se țin lanț. De partea noastră trec companii întregi de soldați. Muncitorii..."

Aci, postul respectiv și-a întrerupt brusc emisiunea și cu toate chemările repetate ale radio-emițătorului „Garda Veche", n'a mai răspuns.

Situația disperată a armatei sovietice recunoscută de „Pravda"

HELSINKI, 21 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

Ziarul sovietic „Pravda" cere, după cum anunță postul de radio sovietic, ca fiecare oraș și fiecare sat să fie transformat în „fortărețe ce nu pot fi cucerite de inamic".

Intre altele, ziarul declară că „inamicul continuă înaintarea. Țara trece prin momente grele. In vederea rezistenței, fiecare oraș, fiecare sat și fiecare casă, urmează să fie folosite. Cei care dezorganizează regiunile din spatele frontului trebuesc judecați pe loc de tribunalele militare".

Muncitorimea amenință guvernul englez

STOCKHOLM, 21 (Rador). — După cum anunță „Associated Press" conducătorul muncitorimii londoneze, Walter Svanson, dădu o declarație în fața oamenilor de încredere a asociațiilor mecanice și a celor asemănătoare, în care spune: „Ne găsim în fața deschiderii unui al doilea front. In fabrici se întărește tot mai mult convingerea că Anglia va lăsa Rusia să cadă. Declarația spune mai departe: atragem atenția guvernului că muncitorimea nu-i va permite niciodată să lase Rusia să cadă. Muncitorii știu cu certitudine că aceasta înseamnă și declinul nostru. Muncitorii pretind ca Marea Britanie să contribue în acelaș fel la război ca și rușii. Trebue să se repartizeze într'un mod mai just și mai egal jertfele. „Ca încheiere Swanson declară, că muncitorii din industria britanică și forțele armate ar trebui să acționeze ca un tot unitar, spre a „înfrânge pe Hitler".

Toate insulele din Marea Baltică sunt ocupate de germani

BERLIN, 21 (Rador). — Cartierul general al Fuehrerului a dat Marți după amiază următorul comunicat special.

Insula Dagoe a fost ocupată.

Toate insulele din Marea Baltică **sunt acum în mâinile germane** și întregul spațiu baltic a fost curățit de forțele inamice.

Intr'o cooperare exemplară cu formațiunile marinei de război și ale aviației, o divizie germană de infanterie izbutise încă la 12 Octombrie să debarce prin surprindere în punctul cel mai de sud al insulei. De atunci, în lupte înverșunate care au durat zece zile, insula a fost curățită de dușman.

In cursul acestor lupte, am luat 3600 de prizonieri; șase baterii de coastă au fost distruse. Resturile garnizoanei inamice au fost nimicite de unități ale marinei de război și de aviație, pe când încercau să fugă pe mare.

GREVELE SE ȚIN LANȚ IN INDUSTRIA STATELOR UNITE

NEW YORK, 21 (Rador). Corespondentul agenției DNB transmite:

La Portland (statul Oregon) a izbucnit o grevă printre muncitorii din industria construcțiilor, cari lucrează la construirea nouei uzine de produse chimice a Companiei „Pennsylvania" care urmează să producă mai ales materii explosibile.

La minele de cărbuni din statul Alabama, 4.000 de lucrători au declarat grevă cerând mărirea salariilor.

La Birmingham, patru furnale înalte ale oțelăriilor Sloss-Sheffield care lucrează pentru industria de armament, au încetat lucrul deoarece 800 de lucrători au declarat grevă.

ANGLIA NU POATE ORGANIZA UN AL DOILEA FRONT IN EUROPA

BUENOS AIRES, 21 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

„Marea Britanie nu este în stare să organizeze un al doilea front în Europa", scrie corespondentul din Londra al ziarului „Nacion".

Aceasta rezultă nu numai din declarațiile oamenilor politici britanici, ci mai ales din darea de seamă făcută de lordul Gort, cu privire la retragerea dela Dunkerque. LORDUL GORT, PRIN DAREA SA DE SEAMĂ, CONFIRMĂ IMPOSIBILITATEA DE A SE INCERCA O DEBARCARE BRITANICĂ IN EUROPA.

Ziarul „Nacion" scrie că o debarcare în Europa nu ar putea să folosească Rusiei Sovietice decât dacă ar fi făcută pe o scară mare. DATĂ FIIND SITUAȚIA FOARTE GREA IN CARE SE GĂSESC SOVIETELE, OPINIA PUBLICĂ DIN ANGLIA ESTE PROFUND INGRIJORATĂ, IAR HOTĂRÂRILE GUVERNULUI SUNT CRITICATE IN MOD SEVER.

Poporul englez, termină ziarul, se arată nemulțumit de faptul că producția de război este deficitară, neputând să facă față nevoilor armatei.

Lupte în apropierea portului Rostov

ANKARA, 21 (Oriente). Din sursă sovietică se anunță că prin înaintarea rapidă a forțelor germane și aliate în Sud, portul Rostov este direct amenințat.

Luptele s'ar desfășura în imediata apropiere a orașului care este pregătit cu baricade pentru rezistență.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9